

Ceny ogłoszeń

na wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenia miejsce dolicza się 25%

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni Sosnowiec, ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji 6-92, Administracji 4-97, Drukarni 4-94
Telefon 304.247

Biblioteka KRAJ. Jagiellońska
sw. Anny 12

ODDZIAŁY:

KIELCIE, ul. Wspólna 12, tel. 18-78; BĘDZIN, Malachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 8-go Maja 14, ZAWIERCIE, ul. 8-go Maja 5, tel. 97; CZĘLADZ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki, tel. 16.

Sąd aplikuje karę ciemnicy wobec bezczelnych demonstrantów w procesie Ukraińców

WARSZAWA, 10.12. Wczoraj w 17-yj dniu procesu o zabójstwo min. Pierackiego ciekawsze zeznania złożył aspirant Buben z warszawskiego sądu śledczego który prowadził dochodzenie w schronisku noclegowym przy ul. Wolskiej 42, gdzie mieszkał zabójca ministra — Grzegorz Maciejko. M. in. świadek zeznał, że według zebranych w dochodzeniach informacji morderstwo na osobie min. Pierackiego miało być dokonane w czasie pobytu min. Goeringa w Warszawie, nie zostało jednak zrealizowane tylko ze względu na trudności techniczne. Wykonanie zabójstwa

nastąpiło zaraz po wyjeździe min. Goeringa.

„SŁAWA UKRAJNIE“

Świadek Wiera Święcińska, sprawa dzona z więzienia śledczego, oświadcza, iż zeznawać będzie po ukraińsku, mimo iż język polski zna. Sąd za odmowę zeznań skazuje świadka na 200 zł. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 10 dni aresztu. Wychodząc, świadek pozdrawia oskarżonych podniesieniem ręki i okrzykiem „Sława Ukrainie“, za co wobec intencji naruszenia powagi sądu, sąd skazuje ją na dzień ciemnicy. Sąd odczytuje zeznania tego świadka złożone w śledztwie.

Przewodniczący przerywa świadkowi, ostrzegając go, że nie wolno wygłaszać przemówień agitacyjnych. Mimo to świadek usiłuje kontynuować swe przemówienie, wznosząc okrzyki. Przewodniczący zarządza wyprowadzenie świadka z sali. W chwili, gdy policjanci wyprowadzają świadka, wznosi on dalsze okrzyki po ukraińsku. Przewodniczący ogłasza postanowienie sądu, skazujące świadka na dwa dni ciemnicy.

We wrześniu mróz!

Po odczytaniu zeznań jego obrona głosi prokurator Żeleński, który zaznaczył:

Skazanie Hornickiego na dwa dni ciemnicy nie wyczerpuje sprawy jego zachowania się wobec sądu i musi mieć dalsze konsekwencje. Hornicki dopuścił się na tej sali 2-ech przestępstw:

powiedział, że go torturowano trzy mając go na mrozie, co jest niedzmem, choć nieudolnym kłamstwem, gdyż przesłuchiwanie jego odbywało się 7 i 8 września. Drugiego przestępstwa dopuścił się, nawołując tu na sali do zbrodni stanu. W ten sposób popełnił on przestępstwa z art. 140 i 154 K. K. Raz jeszcze potępiając tego rodzaju metody, stosowane tu nagminnie przez świadków ukraińskich, oskarżonych o należenie do OUN., wnoszę o przesłanie do prokuratury odpisu dzisiejszych zeznań Hornickiego, celem po- ciągnięcia go do odpowiedzialności karnej.

Sąd postanowił uwzględnić wniosek prokuratora.

Po zeznaniach świadka Żurakowski go, odsiadującego karę za napad na pocztę w Grodźku Jagiellońskim, rozprawę odroczone do dziś.

FANTASTA I AKTOR

Świadek Andrzej Hornicki, również sprowadzony z więzienia śledczego, oświadcza, iż zeznawać będzie po ukraińsku. Skazany jednak za odmowę zeznań w języku polskim na 200 zł. grzywny z zamianą na 10 dni aresztu wyraża gotowość zeznawania po polsku.

Na pytanie przewodniczącego, czy brał udział w O. U. N., świadek odpowiada:

W śledztwie złożyłem zeznania, które mi obciążałem niektórych podświadomych. Obecnie oświadczam, że zeznania te wymuszono na mnie torturami policyjnymi. mianowicie przy badaniu trzymano mnie 4 dni na mrozie. Obecnie wstyd mi że byłem tak słaby i że złożyłem tak banialne zeznania. Uważam to za zbrodnię.

Sprawa redukcji meżatek

WARSZAWA, 9. 12. — W ślad za zapowiedzią min. Kwiatkowskiego, rząd ma w niedalekiej przyszłości załatwić sprawę redukcji meżatek.

Odpowiedni projekt w tej sprawie, przewiduje

redukcję meżatek, których meżowie zarabiają ponad 500 zł. miesięcznie.

Nie podlegałyby pozatem redukcji meżatki, posiadające wyższe wykształcenie oraz te, które już nabyły prawa emerytalne.

Projekt powyższy może ulec jeszcze poważnym zmianom.

W dalszym ciągu świadek mimo zapomnienia przewodniczącego zaczyna wychwalać ideę O. U. N. dodając, iż zostanie wierny tej organizacji do śmierci

Proces terrorystów wyborczych

Echa krwawych awantur w Wielkopolsce w dniu głosowania do sejmu

BYDGOSZCZ, 10.12. Wczoraj rano przed wydziałem karnym sądu okręgowego w Bydgoszczy rozpoczął się proces przeciwko 54 uczestnikom rozruchów, zorganizowanych przez członków Stronnictwa Narodowego 8 września tj. w dniu wyborów do sejmu w powiecie Wyrzyskim.

Rozprawa trwać będzie około 4-eh dni. Proces 34-eh oskarżonych w tej samej sprawie wyznaczony jest na 18 bm. gdyż został podzielony ze względu na dużą liczbę oskarżonych.

Na ławie oskarżonych znajduje się 38. Reszta nie stawiała się.

W ciągu wczorajszej rozprawy odczytano akt oskarżenia, w świetle którego wypadki przedstawiają się następująco:

STAWIĆ SIĘ Z BRONIĄ W RĘKU!

Na kilka dni przed wyborami do sejmu prezes powiatowego Stronnictwa Narodowego Brunon Poleyn (poszukiwany listami gończymi) polecił kierownikowi lokalnych placówek Stronnictwa Narodowego zwołać zebranie członków i nakazać im siłą przeszkodzić wyborom. Na skutek tego w kilku miejscach odbyły się zebrania, na których kierownicy lokalnych organizacji odbierali od uczestników przysięgi i wyznaczali miejsce zbiórki z bronią w ręku w dniu 8 września rano w celu udzielenia aktu wyborczego.

8 września kilkudziesięciu uzbrojonych członków Stronnictwa Narodowego zebrało się rano przed kareznia w

Wiktorówku, poczem napadli na budynek szkolny, gdzie mieścił się lokal komisji wyborczej, usiłując nie dopuścić wyborców do głosowania przy pomocy aktów terroru.

Zaalarmowane władze policyjne zlikwidowały zajęcia zmuszając napastników do cofnięcia się i rozproszenia. Znalaziono przytem dużo broni ukrytej względnie porzuconej przez napastników.

DRUGI NAPAD.

Po drodze tłum usiłował odbić aresztowanych. Doszło do nowych zajęć, które zlikwidowała policja. Dalej akt oskarżenia przedstawia przebieg napadu zorganizowanego przez członków Stronnictwa Narodowego na lokal wyborczy w Lachowie.

Przed lokalem wyborczym w godzinach rannych zebrał się tłum, wobec czego przewodniczący wezwał policję. Dwaj policjanci wezwali tłum do cofnięcia się, zostali jednak obrzućeni kamieniami, poczem przodownik P. P. trafiony w głowę padł nieprzytomny na ziemię.

Napastnicy zabrali mu karabin i amunicję. Tymczasem nadbiegli nowi napastnicy, którzy zaatakowali lokal wyborczy strzałami i kamieniami. Okna rozbito, a w lokalu wylano ciekąca echnąca. Jeden ze strzałów trafił w tętnicę posterunkowego Krajciuka. Poleyn znajdował się w pobliżu tłumy i kierował akcją. Na rozprawę wezwano 40 świadków.

Smiertelny knock out

CLEVELAND, 9. 12. PAT. Krótka karjera pięściarska 21 letniego Jana Wolińskiego w wadze lekkiej zakończyła się nagłą jego śmiercią. W czarnej rundzie walki z Koerlingiem, Woliński uderzony w serce, a następnie w szczękę, upadł bez przytomności. Po upływie pół godziny Woliński zmarł.

Meżczyzna, który z miłości nie stracił... głowy

Jak polski górnik z Ameryki nauczył „pannę na wydaniu“ i niedoszłych teściów dobrych obyczajów

WARSZAWA, 9. 12. — Naogół bywa tak, że w sprawach o wyłudzenie pieniędzy na tle obietnicy małżeństwa, stroną poszkodowaną jest kobieta, o oskarżonym zaś mężczyzna.

Obecnie wszakże na wokandzie warszawskiego sądu znalazła się sprawa, gdzie kobieta jest oskarżoną, a mężczyzna wystąpił w charakterze poszkodowanego.

Niejaki Walery Ciszewski, reemigrant z Ameryki, liczący lat 40, kawa

ler, zakochał się w 20 letniej pannie, Jadwidze Jagielskiej.

Panience imponował konkurent swoją „egzotyka“ i obietnicami wspólnej podróży do Ameryki, tem więcej, że przywiózł ze sobą do kraju dość po kazy, uciulany w Ameryce kapitalik.

Po zaręczynach nastąpiło jednak zerwanie, bowiem trafił się młody człowiek, niejaki Trzaska, którym pani nienka zajęła się i nim amerykańkanin zdolał się zorjentować wyszła z zamąż.

Wówczas p. Ciszewski wystąpił do

prokuratora ze skargą na p. Jadwigę oraz jej rodziców, dowodząc, że wylądono od niego 2.800 złotych w związku z obietnicą wydania córki zamaż za niego.

Dawał pieniądze na rozmaite drobności, wiążące się z szykowaniem pani do ślubu.

Sąd okręgowy uznał winę córki i rodziców za udowodnioną i skazał wszystkich troje po sześć miesięcy z zawieszaniem wykonania kary pod warunkiem zwrotu pobranych pieniędzy.

Nowo otwarty BAR przy restauracji „BRISTOL“

w KIELCACH, Sienkiewicza 21

to najtańszy lokal dla przyjezdnych

Kanapki od 30 gr. — Gorące potrawy z maszyny od 30 gr. — Obiad za 1 zł

Do baru wejście oddzielne.

Askarysi — świetni wojownicy

których Włosi wysuwają stale na pierwszy ogień

Tubylcze oddziały wojskowe z Erytrei, znajdujące się pod komendą Włochów, noszą miano Askarysów. Rekrutowani na podstawie zaciągu ochotniczego, w Erytrei, tworzą 28 batalionów, zgrupowanych w tubylczy korpus, liczący około 30 tysięcy ludzi. W dotychczasowych walkach w Abisynji, korpus ten brał bardzo czynny udział i wykazał wszystkie swe zalety, z których na pierwsze miejsce wysuwa się bodaj kompletne życie się Askarysów z klimatycznymi i terenowymi warunkami wojny abisyńskiej. Nie jest to nic dziwnego, bo rekrutują się przecież oni z pośród współplemięńców abisyńczyków.

SWOISTY SPOSÓB MARSZU

Włosi zrobili co mogli, by z tych pierwotnych wojowników uczynić doskonałych żołnierzy, umiejących używać współczesnej broni i walczyć według dzisiejszych metod. Nie we wszystkim jednak udało się przełamać ich pierwotne sposoby.

Zewnątrznie są oni unundurowani w uniformy koloru ochronnego; natomiast nie udało się ich przekonać do noszenia obuwia. Podobnie jak Europejczycy gwardziści Negusa abisyńskiego występują oni zawsze boso. Nie przeszkadza to im bynajmniej być doskonałymi piechurami. Bez żadnego trudu wykonywują oni kilkudziesięciokilometrowe marsze codziennie, co jest nieosiągalne w warunkach abisyńskich dla europejskiego żołnierza... Przytem tempo ich marszu jest bardzo szybkie i właściwie cały czas biegają oni drobnym krokiem, dotrzymując tempa mułom, na których jadą ich włoscy oficerowie.

Natomiast marsz odbywa się w specyficznym rytmie, a właściwie w małym, nieporządku. Bataliony poruszają się naprzód w kolumnie plutonów, plutony zaś rozsypane rojem po całym terenie, przez który przechodzi marsz. Utrzymanie askarysów pod

czas ich szybkiego marszu w jakichkolwiek szeregach jest niepodobieństwem. Niosąc swe karabiny jak komu wygodnie, nieustannie śpiewając jakieś monotonne pieśni o najbardziej przypadkowej i improwizowanej treści, biegają oni naprzód, wybierając sobie najwygodniejsze przejścia w trudnym terenie Abisynji.

NIE OBJADAJĄ SIĘ

Jednocześnie są oni bardzo mało wybredni w jedzeniu i kontentują się niewielką jego ilością. Trochę mąki, cukru i herbaty wystarcza dla zachowania ich sił podczas wielotygodniowej pracy. Mięsa otrzymują zazwyczaj tylko dwa razy tygodniowo. Po krótkim, prymitywnym posiłku, Askarysi wyciągnęci na gołej ziemi śpią snem sprawiedliwych równie wygodnie i głęboko jak biali na wygodnych łóżkach w swych domach. Przed rankiem wstają zupełnie wypoczęci.

Podobnie jak Abisyńczyk, Askaria jest wojownikiem przyrodzonym; po swoich przodkach odziedziczył on instynkt wojowniczości i bije się z zamiłowaniem. Objawia się to między innymi w przywiązaniu do swej broni. Askarysa nie trzeba pilnować, jak eu-

ropejskiego żołnierza, by swą broń czyścił, wtedy gdy potrzeba; on sam dba o to, gnany podświadomą siłą. Pierwotny instynkt walki objawia się także w dążeniu do starcia wręcz; Askaris lubi walkę na broń ręczną i chociaż jest świetnym strzelcem umiejącym doskonale wykorzystać nowoczesny karabin w jaki jest uzbrojony bardzo chętnie rzuci się z impetem na nieprzyjaciela i strzelanie zamieni na walkę nożami.

DLA CZEGO SĄ WIERNI WŁOCHOM

Wierność Askarysów dla Włochów jest oparta na prymitywnym, ale bardzo mocnym poczuciu ich siły. Są oni przekonani, że król włoski jest o wiele większym i potężniejszym Negusem, niż cesarz ich pobratymców, rezydujący w Addis Abebie. Wiedzą oni, że w oddziałach włoskich będą lepiej opłaceni, lepiej karmieni, lepiej będą się z nimi obchodzili, niż w wojskach abisyńskich. Poza to jedną z cech ich na tury jest wierność; od pięćdziesięciu lat ich ojcowie i oni służą Włochom i niema dziś żadnego powodu by tę dobrą służbę zamienić na inną, o której nie pewnego nie da się powiedzieć.

GRYPA

przeziębienie, reumatyzm, artretyzm, podagra są zimną plagą ludzkości. Przeciw tym dolegliwościom stosuje się Tabletki Togał.

PRZYNOŚI ULGĘ CIERPIĄCYM

Z kraju

Gorący wlec

ŁÓDŹ. W sobotę wieczorem miał się odbyć przy ul. Senatorskiej 26 wiec P. P. S. C. K. W., na który przybył z Krakowa dr. Drobner. W trakcie przemówienia dr. Drobnera, na salę wdarła się bojówka endecka uzbrojona w laski, rury żelazne i kastety, która krzykami i tupaniem przerwała przemówienie. W związku z tem wywiązała się między bojówką endecką a milicją P. P. S. bójka, w wyniku której kilkanaście osób zostało poturbowanych i lokal całkowicie zdemolowany. Między innymi ciężko ranny został b. dyrektor K. K. O. w Łodzi Haneman, którego odwieziono do szpitala. Przybyła policja przeprowadziła dochódzenie i zatrzymała 7 osób.

Ironia życia

WARSZAWA. W bramie jednego z domów przy ul. Grzybowskiej zasłabła i straciła przytomność 72-letnia Marja Kasińska przyjeżdżająca ze wsi Jędrzejniki. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził, iż przyczyną zasłabnięcia było wyczerpanie głodem. Staruszka znajduje się bez opieki w domu, jak zeznała od trzech dni nie ma dla. W stanie ciężkim przewieziono ją do szpitala Świętego Rocha.

Śmierć w trybach maszyny

TORUŃ. Podczas młócenia żyta u rolnika Bernarda Bielaszewskiego w Pionochku, pow. świecki, 70-letni Józef Markowski został pochwycony przez pas transmisyjny młockarni, przyczem doznał zgniecenia klatki piersiowej i złamania kilku żeber. Markowski wskutek odniesionych ran zmarł.

Ostrzeżenie

Naczelny Komitet Uczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego pod przewodnictwem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej komunikuje:

Naczelny Komitet Uczenia Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego ostrzega już niejednokrotnie społeczeństwo przed osobami i instytucjami, wykorzystującymi cel uczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego dla osiągnięcia zysków materialnych.

Cały szereg wydawnictw, albumów, wątpliwej wartości dzieł sztuki, a nawet przedmiotów codziennego użytku zostały w ostatnich czasach puszczane w obieg, bez aprobaty Naczelnego Komitetu z wy-

rażnym celem zarobkowym na rzecz firm instytucyj, lub nawet osób prywatnych. Stwierdzić należy przytem, że istnieje szereg firm przem. dla wydawnictw, rzekomo poświęconych pamięci Marszałka Piłsudskiego a zamierzonych lub wydawanych wyłącznie w celach zarobkowych.

Naczelny Komitet Uczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego ostrzega opinie publiczną przed tego rodzaju nadużyciami jej zaufania i prosi o podawanie poszczególnych wypadków do wiadomości Wydziału Wykonawczego Naczelnego Komitetu Uczenia Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego (Warszawa, Matejki 3)

Samobójstwo lekarza -- psychiatry

Nie mógł przeboleć utraty żony

POZNAŃ, 9. 12. — Popelnil tu samobójstwo w Dziekanówce dr. Franciszek Wileczyński, lekarz - prymarjusz tamtejszego woj. zakładu psychiatrycznego.

Przyczyną tragicznego kroku młodego lekarza był rozstrój nerwowy.

Zmarły liczył 36 lat. Pochodził z woj. kieleckiego.

Brał udział w obronie Lwowa oraz

na froncie bolszewickim. Dyplom lekarski uzyskał na uniwersytecie krakowskim, następnie przybył do Dziekanówki, gdzie objął funkcje asystenta, a następnie mianowany został prymarjuszem i zastępcą nac. dyrektora.

Przed trzema laty zmarła mu żona, co go tak przygnębiło że po dłuższej chorobie nerwowej popelnil samobójstwo.

WSTRZĄSAJĄCA SCENA ZABÓJSTWA I SAMOBÓJSTWA na stacji letniskowej

WARSZAWA, 9. 12. Na stacji kolejowej w Milanówku oczekujący na pociąg pasażerowie usłyszeli w pew-

nej chwili płacz dziecka, który rozlegał się z ubikacji stacyjnej. Gdy pasażerowie zainteresowali się i podeszli do ubikacji, wybiegła stamtąd młoda kobieta i rzuciła się do ucieczki. Za uciekającą rzuciła się w pogoń część pasażerów i ujęła ją.

Zaalarmowano służbę kolejową, która wydobyla z dołu kloaczego dwutygodniowe dziecko, płci męskiej.

Okazało się, iż wyrodna matka usiłowała utopić dziecko w dole kloaczonym.

Ustalono, iż jest to Anna Leszczyńska, panna, lat 23, służąca, zam. ostatnio w Ursusie. Dziecko wydobyto z dołu i oddano pod opiekę policji, która odesłała je do zakładu wychowawczego do Warszawy.

Gdy zatrzymaną Leszczyńską prowadzono do budynku dworca kolejowego, w tej chwili nadjechał pociąg, idący w kierunku Warszawy.

Leszczyńska wyrwała się z rąk prowadzących ją i rzuciła się pod pociąg na tor kolejowy.

Ponieważ pociąg ten zatrzymuje się w Milanówku i siedl już zwolnionym biegiem, maszynista zdołał pociąg zatrzymać, dzięki czemu Leszczyńska ocalała od niechybnej śmierci.

Leszczyńską pod eskortą policji odesłano do więzienia w Warszawie i dyspozycji sędziego śledczego.

Cały wypadek wywołał wśród licznych pasażerów i mieszkańców Milanówki wstrząsające wrażenie.

Nowy kurs rubla

Sowiecki bank państwowy komunikuje, że wydał już odpowiednie zarządzenia, które zapobiegają wszelkim komplikacjom przy zamianie walut granicznych na ruble i odwrotnie w związku ze stabilizacją rubla. Nowy kurs rubla wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1936 r.

Rubel odtąd będzie równał się 3 frankom francuskim. Za 1 dolara będzie płacić się 5 rubli.

DLA P. T. KUPCÓW

plakaty, litery wycinane z drzewa lub tektury, figury plastyczne lub malowane, REKLAMY ŚWIETLNE i RUCHOME DO DEKORACJI WYSTAW

Zakład artystycznej reklamy „Grafolux” Sosnowiec Warszawska 1 TEL. 10.84

REWIZJA TAKSY APTEKARSKIEJ.

W związku z dokonaniem już lub mającym nastąpić obniżeniem cen szeregu artykułów skartelizowanych, jak np. szkła, cukru, węgla, niektórych chemikaliów etc. należy oczekiwać zaktualizowania cen niektórych artykułów, taksy aptekarskiej, co spowoduje pewną obniżkę cen lekarstw.

Ilu cudzoziemców przyjeżdża do Polski i jak długo u nas bawią

Główny Urząd Statystyczny opracował zestawienie, dotyczące przyjazdów cudzoziemców do ważniejszych ośrodków Polski w III kwartale rb.

Ogółem w okresie tym przybyło do Polski 31.501 cudzoziemców w tem 9.912 z Niemiec, 3.157 z Austrii, 2.831 ze Stanów Zjednoczonych A. P., 2.523 z Czechosłowacji, 1.976 z Francji, 1.403 z Anglii, 1.220 z Palestyny, 777 z Węgier, 750 z w. m. Gdańska, 710 z Rumunii, 663 z Włoch, 658 z Łotwy, 528 ze Szwajcarii, 500 z Holandji, 371 z Litwy, 228 ze Szwecji, 303 z Belgji, 266 z Danji, 211 z Z. S. R. R., 161 z Estonji, 130 z Finlandji, 255 z Jugosławji i t. d.

Największa liczba cudzoziemców

przybyła oczywiście do Warszawy; mianowicie 11.536 osób.

W Krakowie zanotowano przybyć 3.257 cudzoziemców; w Katowicach 2.432 w Bydgoszczy 2.043; w Poznaniu 1.935; we Lwowie 1.754; w Łodzi 1.321; w Chorzowie 1.100; w Bielsku 1.059 i t. d.

Z ogólnej liczby cudzoziemców którzy wyjechali z Polski w III kwartale r. b. 4.601 osób opuściło nasz kraj po pobycie krótszym niż 1 dzień 10.032 osób po pobycie 1 — 4-dniowym 10.023 po pobycie od 5 dni do miesiąca 2.745 po pobycie 1 5-miesięcznym oraz 1.692 cudzoziemców po pobycie dłuższym niż 5 miesięcy.

SZKODLIWE ZAKUSY

Nacisk, wywierany na świat kapitalu, aby ustąpił od egoistycznej zasady „sztywnych cen“ i zadawał się po czął godziwymi zyskami — wywołał tendencję obniżenia zarobków pracowników. Ujawnia się ona ostatnio bardzo poważnie.

Już zresztą ministrem opieki społecznej wezwało osobnym okólnikiem wszystkich inspektorów pracy, aby dawali baczenie na tego rodzaju zamiary wielu przedsiębiorstw i „usiłnie przeciwdziałali wszelkim próbom obniżania zarobków robotniczych, dokonywanym bądź w drodze wypowiedziania obowiązujących umów zbiorowych lub jednostronnego obniżania płac, bądź też w drodze masowego przenoszenia robotników do niższych kategorii płac w ramach danej umowy“.

Historja to nie nowa. Ilekroć egoizm kapitalistyczny zostaje zmuszony do pewnych świadczeń na rzecz dobra

ogólnego, czyni wysiłki, aby zrzucić ze swych bark ciężar tych świadczeń bądź na państwo, bądź na ludzi pracy. Zawsze stara się o to, aby kto inny ucierpiał, byle tylko jego zyski pozostały nienaruszone. Jeśli produkt kartelowy czy przemysłowy ma być tańszy o np. 10 proc. — stara się fabrykant czy hurtownik odbić tę zniżkę na kieszeniach swych pracowników.

Ta złośliwa tendencja teraz znów wychodzi na wierzch. Z kieszeni pracowników chcą przedsiębiorcy powetować sobie zniżkę cen swych produktów.

Krótkowzroczność takich zamierzeń jest oczywista. Bo i cóż z tego, że pra-

cownik otrzymałby jeszcze bardziej uszczuplone pobory? Przestałby być wogóle konsumentem towarów. Zdolność konsumcyjna szerokich mas ludności miejskiej — a składa się ona w wielkiej mierze ze świata pracy — spadłaby jeszcze bardziej. W rezultacie straciłby na tem również i wielki przemysł, skartelizowany, czy też i nieskartelizowany. Produkovalby wyroby, nie znajdujące nabywców... Egoistyczna polityka pomściłaby się niechybnie na producencie, tracącym coraz bardziej rzesze odbiorców.

W chwili obecnej świat pracowniczy składa wielką ofiarę na ołtarzu sprawy publicznej, na rzecz dobra o-

gólnego, dla zrównoważenia budżetu państwowego. Daje część swych dochodów na ten cel, płaci większy podatek dochodowy. Ale czyni to w poczuciu, że w ten sposób przyczynia się do dzieła naprawy gospodarczej, do utrzymania naszej sily zbrojnej, naszego szkolnictwa, też i innych konieczności państwowych na nieuszczuplonym poziomie.

Zniżka cen produktów przemysłowych nie może się skończyć tak, by za nią zapłacili ze swych kieszeni ludzie pracy. Wręcz przeciwnie: ma ona dać pracownikom fizycznym i umysłowym rekompensaty za świadczenia na rzecz Państwa, ma utrzymać zdolność konsumcyjną mas. Ścinanie dalsze dochodów pracowniczych przez przedsiębiorców pokrzyżowałoby ten plan, oskurczyłoby jeszcze bardziej obroty wewnętrzne i zmniejszyłoby zatrudnienie w kraju. Sparaliżowałoby zatem całą akcję naprawy gospodarczej.

Miasto automatów

Kopenhaga należy do miasta automatów, gdyż posiada ich nie tylko pod względem ilości niezliczoną ilość, lecz również pod względem możliwości otrzymywania z nich prawie wszystkiego, co obywatel potrzebuje, z artykułów pierwszej potrzeby.

Po zamknięciu sklepów można up. z automatu otrzymać jajka, masło, pieczywa, owoce, delikatesy, konserwy, słodycze itd. Dalej klisze fotograficzne, baterje elektryczne, chustki do nosa i t. d.

Automaty te są czynne przez całą noc, ustawione na ulicach. Kopenhaga słynie ze swej uczciwości, dlatego nie potrzeba specjalnych dozorców do pilnowania tych automatów.

Cena żelaza

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 99 z dnia 7 bm. ogłoszono rozporządzenie Min. Przemysłu i Handlu z dnia 4 bm. o uregulowaniu cen wytworów hutniczych na rynku krajowym. Zasadnicze ceny żelaza, rur oraz surowki pobierane dotychczas według oficjalnych cenników własnych przez Syndykat Hut Żelaznych, Biuro Sprzedaży Polskich Walcowni Kół oraz Towarzystwo dla sprzedaży surowki żelaznej, obniża się o 10 proc. z zaokrągleniem poszczególnych pozycji do pełnego złotego. Dopłata do cen zasadniczych pobierana dotychczas, a wyrażona w złotych podlega również 10 proc. obniżce z zaokrągleniem do 50 groszy. Dopłata wyrażona dotąd w stosunku procentowym do cen zasadniczych będzie pobierana według tego samego stosunku. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

**Na święta —
wyborowe masło,
tanie masło, do ciasta,
najlepsze sery pełnotłuste
i miód naturalny**

poleca:

**Związkowa Hurtownia Nabiału
dawn. „Krakowianka”
Sosnowiec, ul. Sienkiewicza 1.**

Kogo obejmie amnestja a kto jest z jej dobrodziejstwa wykluczony

Projekt ustawy o amnestji, który w najbliższych dniach przesłany zostanie Sejmowi, przewiduje darowanie względnie złagodzenie kar za przestępstwa polityczne i kryminalne, popełnione przed dn. 11 listopada r. b.

Projekt amnestji traktuje bardziej liberalnie t. zw. przestępstwa polityczne niż kryminalne.

Kary za t. zw. przestępstwa polityczne, nieprzekraczające roku więzienia, zostaną całkowicie darowane, kary od 1 do 5 lat więzienia zostaną zmniejszone do połowy, a kary od 5 do 10 lat więzienia — zmniejszone o jedną trzecią.

Kary za przestępstwa natury kryminalnej nieprzekraczające 6 miesięcy więzienia darowane będą całkowicie, kary od 6 miesięcy do 3 lat więzienia zmniejszone zostaną do połowy, a od 3 do 5 lat więzienia — o jedną trzecią.

Spod działania amnestji wyjęte zostaną zbrodnie przeciw bezpieczeństwu Państwa, przestępstwa przeciw głosowaniu w sprawach publicznych,

falszerstwa pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych i narzędzi mierniczych, stręczenie do nierządu i ciągnięcie zysków z nierządu drugiej osoby, zniesławienie popełnione w treści druku. Również wyjęte są spod dobrodziejstwa amnestji przestępstwa popełnione na szkodę skarbu Państwa, samorządów, instytucji prawa publicznego, przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, jak również wszelkich organizacji, działających z udziałem finansowym skarbu Państwa, albo korzystających z jego gwarancji lub pomocy finansowej — jeżeli przestępstwo takie popełnił funkcjonariusz urzędu państwowego, wojskowy, albo osoba pozostająca w służbie w jednej z wymienionych instytucji. Ponadto spod działania amnestji wyjęte zostają wykroczenia z art. 51 prawa czełkowego (wystawianie czełków bez pokrycia).

Amnestja nie stosuje się do przestępstw, którzy uchylili się od wymiaru sprawiedliwości.

Największy okręt wojenny świata

Obecnie stacjonujący na morzu Śródziemnym angielski krążownik „Hood“ należy do największych okrętów bojowych świata. Waszyngtońska umowa zabroniła budowy większych jednostek ponad 35.000 ton. „Hood“ był zbudowany już poprzednio i ma 46.000 ton. Artylerja liczy 8 dział 38 cm., dużą ilość mniejszych dział, i 6 wyrzutni torpedowych 53 cm. Maksymalna szybkość wynosi 31 mil. morskich na godzinę (tj. 57 km.). Załoga 1341 ludzi. Długość okrętu 262 m. Rozpoczął on służbę w r. 1920. Budowę rozpoczęto w r. 1916.

Tętno chwili

W PRZEDEDNIU DUZYCH ZMIAN.

Najpoważniejszym kandydatem na przyszłego prezydenta republiki czechosłowackiej jest niewątpliwie min. spraw zagranicznych dr. Benesz. Popiera go cała lewica, i czeska i niemiecka. Mówi się nawet, że ma nastąpić zblokowanie tej socjalistycznej lewicy, która dziś rozpada się na trzy stronnictwa: socjalno - demokratyczne, czechskich socjalistów i niemiecką socjalną demokrację. Dr. Benesz należy formalnie do czechskich socjalistów — i z ich poręki piastuje mandat poselski, jako jednocześnie minister spraw zagranicznych (stał się od lat we wszystkich gabinetach), a e zarazem posiadający nadto i demokratyczną sankcję parlamentu. Przypuszczenia o tworzeniu bloku socjalistycznego idą tak daleko, że nawet porozumienie z komunistami nie ma być wyłączone. Gdyby doszło do niego — a próby takiego porozumienia są ciągle podejmowane — dotychczasowa, a tak dość chwytliwa równowaga w rządzeniu państwem przez prawych i lewych uległaby bardzo poważnemu zachwianiu na korzyść toru — lewego.

(Kurjer Warszawski).

CO BĘDZIE?

W sytuacji obecnej, kiedy dwaj najważniejsi partnerzy polityki europejskiej: Wielka Brytania i Francja zdają się wahać i zastanawiać przed rzuceniem ostatnich kości, wątpliwości i wahania ogarniają i inne narody, które dotychczas pod presją Wielkiej Brytanji, przyłączyły się do sankcyj. W tym nastroju coraz bardziej też uwidaczniają się wszystkie słabe strony procedury genewskiej, ta raząca marmara, jaką zastosowano w stosunku do Włoch i choćby do Japonji w czasie zawieszenia mandżurskiego. Par. 16 paktu jest nie wątpliwie bardzo ważkim instrumentem politycznym — pod warunkiem jednak, iż stosowany jest zawsze jednakowo i z jednakim zapałem. Z chwila, kiedy zaczyna się go stosować raz tak, drugi raz inaczej, nie może to nie budzić zastrzeżeń i wątpliwości. Do tych wątpliwości przyczynia się również i fakt różnego rodzaju powikłań gospodarczych, które wywołuje stosowanie sankcyj. Wszystko razem — właśnie obecnie przed 12 grudnia — daje dużo do myślenia i pozwala żywić nadzieję, iż może jednak dzieł ten nie będzie jeszcze tak katastrofą europejską, której się wszyscy tak boją.

(Kurjer Polski).

Papryka-środkiem na wybujałe skłonności erotyczne

Mąż zalecał żonie kurację na reumatyzm, tymczasem ona go z miłości wyleczyła...

Paprykę jako środek na zbyt wybujałe skłonności i zapędy miłosne za stosowała jedna z kobiet wiejskich w Jugosławiji, we wsi Udwar. Jej mąż żonek, w pełni sił, zapalał miłością ku młodej wdówce, mieszkającej w tej samej wsi, zapominając o wszystkim. Zdradzana małżonka postanowiła się zemścić.

Gdy pewnego dnia czuły małżonek wręczył jej większą sumę pieniędzy i wysłał na kurację do jednej z miejscowości kąpielowych, aby tam leczyła reumatyzm, powstało z miejsca w niej podejrzenie, że afekty do wdówki stały się powodem tej niezwykłej czułości.

Pozornie udała się w podróż, na pierwszej stacji wysiadła jednak i powróciła do swojej wsi.

Jej podejrzenia okazały się słuszne.

Przybywszy do domu, nie mogła się dostać do mieszkania, drzwi bowiem były zamknięte.

Mąż na wszystkie zapytania odpo-

wiadał, że nie jest w stanie drzwi otworzyć, ponieważ klucz zламаł się w zamku, wobec czego prosił, aby małżonka poszła po ślusarza.

Leżąc przezorna „pani domu“ zorganizowała się w tym podstępnie. Postanowiła srogo ukarać wiarołomcę i piekną wdówkę.

Rozpalila ogień w piecu, którego drzwiczki wychodziły do sieni. Na ogień rzuciła paprykę, zatykając przed tem wylot komina. Gryzący dym za-

pełnił izbę, która z „izby rozkoszy“ stała się „izbą udręki i srogiej kary“.

Okna szczelnie zakratowane nie pozwoliły zamkniętym wyostać się. Po jakimś czasie wyważono drzwi i zastano oboje leżących na ziemi zupełnie nieprzytomnych.

Z trudem przywrócono ich do przytomności, a wieść o tak srogiej karze rozeszła się po całej okolicy.

Odtąd wszystkie zazdrosne żony zaoprzęły się w paprykę.

Przedsiębiorstwa żydowskie w Niemczech przechodzą masowo w ręce aryjskie

Prasa żydowska w Niemczech donosi, że ostatnio przeszło w ręce aryjskie bardzo dużo starych przedsiębiorstw żydowskich, M. in. są wymienione: duże zakłady wyrobu serów w Hagenau, dom towarowy Coppel i Goldschmidt w Dortmundzie, wię-

kszość portfeli akcyj dużego browaru w Düsseldorfie (dotychczasowa własność Jakóba Foitla, największego kupca chmielu), duży młyn Luis Kahn w Sürth n/Renem, dom konfekcyjny Piotrkowski w Głogowie, dalej duże fabryki lakierów i farb w Kassel.

Zwiedzajcie

POCIĄG-WYSTAWĘ

WYTWORCZOŚCI KRAJOWEJ

Będzin, Sielecka obok fabryki Kabli

31 wagonów eksponatów

wszystkich dziedzin przemysłu i rolnictwa.

Czy likwidacja ochrony lokatorów?

Skutki zmian w ustawie o ochronie lokatorów, sięgają głębiej, niż to się z początku zdawało. Nowelizacja ustawy jest właściwie początkiem likwidacji tej społecznie doniosłej instytucji, jaką przez długie lata była ochrona lokatorów.

Wyjęcie z pod działania ustawy całego szeregu lokali, ułatwienie w niektórych wypadkach wypowiedzenia najmu, zniesienie komisji rozjemczych skreślenie przepisów o odpowiedzialności karnej, grożącej za wyzysk ze strony gospodarza, oto nieoczekiwane premie dla właścicieli domów, godzące bezpośrednio w interesy lokatorów.

Oprócz lokali, które i przed nowelizacją nie podlegały ustawie (w domach państwowych, samorządowych itp.) dekret usuwa z pod jej działania następujące kategorie mieszkań:

Mieszkania złożone z sześciu pokoi większe, oraz mieszkania powstałe z przebudowy tych mieszkań dokonanej po 1 grudnia 1935 r. Gospodarze odcięli tu podwójnie zwycięstwo: primo, mogą ustanawiać dowolne ceny za mieszkania większe; secundo po przebudowaniu wielopokojowych mieszkań na dwa — trzy — izbowe — ciągnąć zyski, legalnie podwyższając komorne, oraz nielegalnie żądając „odstępne”, które już obecnie dla małych mieszkań w Warszawie wynosi od jednego do trzech tysięcy złotych.

Lokale przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych. Wyjątek stanowią lokale zajęte przez przedsiębiorstwa, które w 1935 r. wykupiły świadectwa przemysłowe VII i VIII kategorii lub handlowe IV. Ten punkt jest niejasny. Przedsiębiorca, należący w 1935 r. do kat. VII zadaje sobie pytanie, co będzie z jego lokalem, jeśli będzie miał to nieszczęście, że lokal jego został zaliczony do kat. np. II-iej w latach następnych, także pytanie stawia sobie kupiec, należący do II-iej kat. w 1935 r., którego interesy tak się pogorszyły, że w następnych latach będzie wykupywał patent IV kategorii. Jeśli te niejasności nie zostaną wyjaśnione w drodze rozporządzenia wykonawczego, gospodarze wyciągają z nich niewątpliwie najwygodniejsze dla siebie wnioski.

Budynki i ich części, których najem ukończył się po dniu 31 grudnia 1937 roku. W ten postanowieniem dekret zapowiada stopniową likwidację ochrony lokatorów, która rozpocznie się, począwszy od 1938 r. Śmierć, trudności płatnicze lokatora i inne przyczyny, których skutkiem będzie zwolnienie zajmowanego lokalu po grudniu 1937 r., wyłączają go już ostatecznie z pod ochrony lokatorów. W tych warunkach nieetyczny gospodarz wykorzystywał każdą okazję, aby się pozbyć niewygodnego „starego” lokatora. Przejdzie kilka lat, a dawna ustawa stanie się nie do zrealizowania kawałkiem papieru — lokale chronione będą czemś zupełnie wyjątkowym.

Czwartą i ostatnią z nowoprowadzonych kategorii lokali niepodlegających ustawie stanowią mieszkania w domach fundacyj, dostarczających pomieszczeń dla niezamożnej ludności. Osoby, które płacą komorne kwartalnie powinny zwrócić uwagę na to, że obecnie zmieniony artykuł 6-ty ustawy upoważnia do żądania płacenia ko mornego w ratach miesięcznych nietylko lokatora, ale i gospodarza. Gdy więc dawniej, taki lokator mógł zalegać z komornem za 6 miesięcy (2 raty), obecnie gospodarz, już po dwóch miesiącach od zawiadomienia lokatora o zmianie w sposobie płacenia komorne go, może uzyskać eksmisję.

Wynajmujący ma prawo wypowiedzieć najem, jeżeli w celu przystąpienia

do budowy nowych lokali mieszkalnych, konieczne jest zniesienie lub przerobienie dawnego. Z prawa tego daw niej korzystał gospodarz tylko w wyjątkowych wypadkach, gdyż było to połączone z szeregiem obowiązków wobec lokatora, które obecnie nie istnieją, a mianowicie:

wypowiedzenie mogło nastąpić tylko po uprzednim daniu lokatorowi nowego pomieszczenia, podlegającego ochronie lokatorów.

jeżeli gospodarz nie rozpoczął budowy w ciągu 6 miesięcy po ustąpieniu lokatora, albo rozpoczęte roboty przerwał lub nowopowstałe lokale w ciągu dwóch lat po ukonsumowaniu oddał na cele zarobkowe, obowiązany był oddać lokatorowi zabrane mu pomieszczenie, a w razie niedopełnienia tego zobowiązania, zapłacić mu sumę corajmniej sześciomiesięcznego komornego.

Powyższy przepis w zmienionej postaci nie przewiduje tych wszystkich ograniczeń i mówi jedynie o obowiązku gospodarza zwrócenia lokatorom: a) kosztów przeprowadzki, w wysokości jednomiesięcznego komornego i b) odszkodowania za utracony lokal — równo sześciomiesięcznemu czynszowi a przy jedno i dwupokojowych mieszka niach — rocznemu czynszowi. Wy starczy więc roz, ceżenie przebudowy budynków, aby usunąć wszelkie lo-

katorów, co w związku z przepisami o najmie lokali po 31 grudnia 1937 r. je szcze bardziej ograniczy działanie ustawy.

Nowela zniósł krótkim postanowieniem urzędy rozjemcze dla spraw najmu.

Urzędy te były bardzo pożyteczne dla lokatorów. Na ich dobro można za pisać tysiące wypadków obniżenia ko mornego z powodu wad lokali w mieszkalnych, pozytywne rozstrzygnięcie sporów z gospodarzami itp. Dzięki te go rodzaju działalności urzędy rozjem cze cieszyły się zaufaniem lokatorów, którzy bardzo chętnie zwracali się do nich o interwencję. W myśl noweli rolę urzędów rozjemczych przyjął sądy państwowe, które nie są fachowe ani organizacyjnie przygotowane do spełnienia rozlicznych zadań, należących dawniej do kompetencji urzędów.

Uchylony został również z niezrozu miałych powodów rozdział ustanawia jący kary za usiłowanie obejścia prze pisów ustawy o ochronie lokatorów i karzący, jak za lichwę, każde żądanie nadmiernych świadczeń od lokatora (wysokie komorne, „odstępne“). Zupel ny brak odpowiedzialności karnej za wyzyskanie uprzywilejowanej sytuacji, w jakiej znajduje się gospodarz, wytrąca z rąk lokatora najskuteczniejszą broń, pozostawiając mu jedynie drogę procesu cywilnego.

Radjostacja w Sosnowcu

Audycje będą nadawane raz w tygodniu

Jak się dowiadujemy, w Sosnowcu ma być zainstalowana podstacja radjo wa nadawcza, którą będzie podlegać polskiemu radju w Katowicach.

Mikrofon zainstalowany zostanie w studio elektrowni okręgowej. Podstacja ta ma być czynna raz w tygod

niu w przeciągu 20 minut, przyczem na dawanoby wiadomości z życia kultural nego, społecznego i wielu przejawów z terenu Zagłębia.

Sprawa tą zająć się ma specjalnie utworzony komitet.

Gdzie zostaną zatrudnieni robotnicy kopalni „Jakób”

Jak już pisaliśmy, kopalnia „Jakób” na Niemcach ma być unieruchomioną w dniu 1 stycznia wobec wygaśnięcia umowy z towarzystwem warszawskim.

Dotychczas jednak nie została uregulowana sprawa robotników, którzy mają być zatrudnieni na innej kopalni.

Jak już pisaliśmy, istnieje projekt zatrudnienia robotników z kop. „Jakób” na kopalni „Dorota”, która o trzymałaby wzamian pewien przydział węgla.

W związku z tem przybył do Zagłębia delegat ministerjum przemysłu i handlu, celem zbadania warunków pracy na kopalni „Dorota”.

Pozatem do ministerjum przemysłu i handlu w Warszawie wezwany został naczelnik urzędu górniczego w Dąbrowie inż. Zawadzki, który ze swej

strony wyda opinie w sprawie możliwości zatrudnienia robotników na kop. „Dorota”.

Po zbadaniu warunków miejscowych na „Dorocie” przyjedzie do Zagłębia komisja z ramienia ministerjuma przemysłu i handlu, która rozstrzygnie gdzie zostaną zatrudnieni robotnicy kopalni „Jakób”.

JAKI BĘDZIE LOS KOPALNI LIPNO

Dalszy los kopalni „Lipno” w Łagiszy dotychczas nie jest znany.

Inapektor pracy prowadzi dochodzenie administracyjno - karne przeciwko obecnym dzierżawcom pp. Cieślikom.

Możliwe jest, że kopalnia „Lipno” dostanie się w inne ręce, gdyż nowy reflektant prowadzi pertraktacje o wydzierżawienie kopalni.

Zródło wytrysło pod torem tramwajowym w Czeladzi

Przed kilku dniami donosiliśmy o wytrysnięciu źródła w domu p. Czerwińskiego w Czeladzi, skutkiem czego piwnice zalewane są wodą, którą mieszkańcy zmuszeni są usuwać przy pomocy wiader. W dniu wczorajszym ku ogólnemu zdumieniu zauważono nowe źródło pod torem tramwajowym w pobliżu domu p. Czerwińskiego. Wo

da sącząc się wzdłuż szyn spowodowała obsuwanie się toru.

Według opinii mieszkańców ulicy Będzińskiej, w okolicy gdzie pokazały się źródła znajduje się warstwa ziemi nieprzepuszczalnej, która nie pozwala nagromadzonej wodzie w okresie wiosennym i jesiennym przedostać się w głąb ziemi.

KRONIKA

Wtorek
10
Grudzień

Dziś: NMP, Loretańskiej

Jutro: Damazego, Sabina

Wschód słońca: 7.37

Zachód słońca: 3.24

WARSZAWA.

Wtorek, 10 grudnia.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.45 Pobudka do gimnastyki. 6.54 Gimnastyka. 6.59 Muzyka. 7.20 Dziennik poranny 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 Parę informacji. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hołd na Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Audycja dla szkół. 12.30 1000 taktów muzyki. 13.30 Z rynku pracy. 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.20 Przegląd giełdowy. 15.30 Płyty. 16.00 Skrzynka PKO. 16.15 Utwory fortepianowe. 16.45 Cała Polska śpiewa. 17.00 Wielkie i drobne wnalazki. 17.15 Koncert w wyk. ork. PR. 17.50 Skrzynka językowa. 18.00 Święto wnosy. 18.30 W obronie fantastyki—szkie literacki. 18.45 Program na dzień następny. 18.55 Postulaty rolnictwa. w dziedzinie Iniarstwa. 19.05 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości lokalne. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Koncert symfoniczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 22.30 O poradnictwie przedślubnym. 22.45 Polska twórczość operowa. 23.00 Wiadomości meteorologiczne. 23.05 Muzyka taneczna. KATOWICE.

Wtorek, 10 grudnia.

6.30 Transmisja z Warszawy. 6.50 Płyty. 7.20 Transmisja z Warszawy. 7.50 Program na dzień bieżący. 8.00 Transmisja z Warszawy. 11.57 Transmisja z Warszawy i Krakowa. 12.03 Transm. z Warszawy i Krakowa. 12.03 Transmisja z Warszawy. 13.35 Koncert ork. mandolinistów. 15.15 Tr. z Warszawy. 15.30 Wiadomości giełdowa. 15.35 Życie artystyczne Śląska. 15.30 Płyty. 16.00 Transmisja z Warszawy. 18.30 Dziecko na ulicy. 18.45 Koncert reklamowy. 19.00 Feljeton sportowy. 19.10 Program na dzień następny. 19.20 Przegląd pracy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.40 Transmisja z Warszawy. 20.00 Transmisja z Wilna. 20.50 Transmisja z Warszawy. 22.45 O fotografii artystycznej i zawodowej. 23.00 Transmisja z Warszawy.

KONCERT WŁADYSŁAWA

SZPILMANA PRZED MIKROFONEM.
Słynny pianista i kompozytor Władysław Szpilman wystąpi z recitalem fortepianowym w Polskim Radjo. Nazwisko tego artysty jest dostateczną rekompensacją za nowy występ będzie stał na wyżynie dotychczasowych jego triumfów artystycznych. Władysław Szpilman wykona utwory: Griega, Donaniego, Gawrońskiego, Michałowskiego oraz najnowsze swe dzieło pt. „Obrazki z dzieciństwa”. Ze względu na program oraz osobę znakomitego artysty, koncert ten jest świetną porządką w muzyce radiowej. Koncert ten zostanie nadany dnia 16 grudnia we wtorek o godz. 16.15 na wszystkie rozgłośnie polskie.

NIEMA ZŁEGO ODBIORU.

W ciągu dwu ostatnich miesięcy ilość radjosluchaczy w Polsce wzrosła o 10 proc. Niedawno to czasy, bo do roku ubiegłego liczba abonentów radiowych przez kilka lat stała na jednym poziomie. Bez wahań. W roku ubiegłym ta nieprzekraczalna liczba 300 tysięcy drgnęła i zaczął się gwałtowny wzrost abonentów. W jednym sezonie przybyło sto tysięcy.

Niewątpliwie to wynik szybkiego rozwoju techniki radiowej. Dziś już niema wielkich siedmio, ośmio i dziesięcio - lampowych odbiorników, dających trzaski, jak pioruny, a muzykę, jak bulgotanie gotującej się wody. Dzisiejsze odbiorniki mają o połowę mniej lamp, a wyniki stokrotnie lepsze. Niektóre z fabryk naszych wypuszczają na rynek istne „cuda”. Cztery lampy superheterodyny „Splendid”, albo „Majestic” odbiera wszystko, cokolwiek, jakkolwiek wiek rozgłośnia nadaje. I to jest przyjemne do słuchania. Głos i ton, siła odbioru, brak zatrważających dawniej gwiżdżów, czynią z odbioru radiowego przyjemność. Zresztą i mniejsze aparaty „Elektrita” jednej z najstarszych polskich fabryk radiowych, dają tę samą radość słuchania.

Znow w tym roku zaczął się rozrost polskiej radiofonji. Będzie postępował szybko bo technika umożliwiła słuchaczowi dobry odbiór.

Z Zagłębia

TEATR MIEJSKI
W SOSNOWCU.

ROSYJSKI CHÓR DUBROWINA W TEATRZE MIEJSKIM W SOSNOWCU

Dzisiaj o godzinie 8.30 wiecz. wystąpi tylko jeden raz w Sosnowcu w sali teatru Miejskiego, słynny „rosyjski chór Dubrowina“ znany z audycji „Polskiego radja“ płyt gramofonowych i filmów dźwiękowych, z udziałem solistów: Eugenjusza Dubrowina, Ludmiły Biesiediny, Zofji Tałuskiej i Michała Zubowa. W programie śpiewy solowe, chóralskie oraz koncert baladajkowy.

Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł. można wcześniej nabywać w firmie W. Czechowski, 3-go Maja 8.

Jutro o godzinie 8.30 wieczorem doznała komedia S. Kiedrzyńskiego pt. „Cudzik i Spółka“

Bilety w cenie od 25 gr.

—oOo—

WALNE ZGROMADZENIE SOSNOWIE- CKIEGO KLUBU TOWARZYSKIEGO.

Odbyło się walne zgromadzenie sosnowieckiego klubu towarzyskiego, na którym przeprowadzono szereg zmian w statucie klubu oraz dokonano wyboru nowych władz klubu.

Do zarządu weszli pp.: dyr. P. Jaguczanski (gospodarz), dr. wet. M. Lipski i p. hip. L. Zubelewicz (wicogospodarze), dyr. E. Zieleniewski (skarbnik) i mgr. T. Siekański (sekretarz).

Skład komisji kwalifikacyjnej został ustalony następująco pp.: dyr. Jaguczanski P — przewodniczący, dyr. R. Dittrich, dyr. J. Hackenberg, dyr. A. Likiońnik, dr. M. Lipski i dyr. K. Stankiewicz — członkowie.

Komisja rewizyjna pp.: wicedyr. K. Gajkowski, dyr. J. Prądzyński i dyr. Wł. Zukowski.

Sąd honorowy pp.: dyr. R. Dittrich, dyr. P. Jaguczanski, wiceprez. K. Kucharski, dyr. W. Sagajło i dyr. J. Wengris.

Na członka honorowego klubu powołano jednomyślnie b. gospodarza klubu, prezesa sądu apelacyjnego we Lwowie, M. Zbrowskiego

W dniu 5 bm. odbył się zorganizowany przez klub towarzyski, przy łaskawym współdziałaniu towarzystwa miłośników muzyki w Sosnowcu „Wieczór muzyki kameralnej“ W programie wykonano dzieła Schuberta, Bacha, Dvoraka i Schumana. Koncert wzbudził duże zainteresowanie wśród miłośników muzyki kameralnej, którzy nie szczędzili oklasków dla wykonawców.

Zarząd klubu wprowadza, począwszy od dnia 15 bm. dni klubowe (niezależnie od dotychczasowych zebrań we wtorki, czwartki i soboty) również w niedziele od godziny 8 popołudniu. W okresie karnawału, zebrań te będą urozmaicone muzyką taneczną.

— Posiedzenie rady miejskiej w Sosnowcu. Dnia 12 bm., o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się posiedzenie rady miejskiej w Sosnowcu

Porządek obrad zapowiada: rozpatrzenie statutu o poborze podatku od kopalni węgla na 1936/37 r., rozpatrzenie statutu o poborze podatku od zbytku mieszkaniowego na 1936/37 r., rozpatrzenie statutu o specjalnych opłatach drogowych na 1936/37 r., sprawa poboru w roku 1936/37 specjalnych dopłat na pokrycie rat pożyczki na budowę kanalizacji i wodociągów, sprawa przyznania zapotrzebowania emerytalnego dla dr. Juliana Heremana, b. kierownika miejskiego zakładu badania żywności i przedmiotów użytku i wybór opiekunów społecznych

— Zarząd stowarzyszenia byłych więźniów politycznych dawnej frankcji rewolucyjnej w Sosnowcu składa najrozsądniejszą podziękowanie za ofiarowaną maszynę do pisania dyrekcji Modrzejewskich Zakładów Górniczo - hutniczych w Sosnowcu w osobach — naczelnemu dyrektorowi Landau i administracyjnemu dyrektorowi — Rodziewiczowi.

— Coś dla pań w Czeladzi. Związek pań domu w Czeladzi organizuje w dniu dzisiejszym o godz. 17 w lokalu domu noclegowego na Nowej Kolonii pokaz gotowania potraw mlecznych, oraz przyrządzania sałatek z surowych jarzyn. Pokaz przeprowadzi dr. Ficzenesowa. Próbowanie potraw i przepisy bezpłatnie.

Z życia polskiego związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu

W ub. niedzielę odbyło się zebranie plenarne zarządu głównego PZZPP. i H. Rz. P. w Sosnowcu poświęcone głównie sprawom gospodarczym. Po sprawozdaniach przedstawicieli oddziałów i referacie na temat spółdzielczości, wygłoszonym przez p. Wł. Kaletę, prezesa rady okręgowej spółdzielni spóżywców — jako też po omówieniu bieżących wypadków przez prezydium związku — rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja, po której zebrani uchwalili następującej treści rezolucję:

Ponieważ wprowadzone przez rząd obniżki cen pewnych artykułów, jako też niektórych świadczeń nie stanowią naogół dla pracowników umysłowych zatrudnionych w przemyśle przywrotnym rekompensaty za podwyższonego podatku dochodowego — obciążenia

plenarnem zebraniu w dniu 8 grudnia 1935 roku postanawiają zwrócić się do unji związków zawodowych pracowników umysłowych w Warszawie, aby wystąpiła niezwłocznie do władz z żądaniem wydania rozporządzenia idącego w kierunku

1) stabilizacji poziomu dotychczasowych płac, zachodzi bowiem uzasadniona obawa, że przemysłowcy będą usiłowali obniżyć cen przeprowadzoną przez rząd — odbić sobie na wynagrodzeniach pracowniczych, jako też

2) przyspieszenia zreformowania podatku dochodowego zgodnie z rezolucją rady naczelnej unji ZZPU. z dnia 17 listopada br.,

3) przyspieszenia wprowadzenia w życie rozporządzenia o umowach zbiorowych.

Podchmielony przechodził pokłuty nożem na ulicy w Sosnowcu

Na ulicy Narutowicza w Sosnowcu pokłuty został nożem 19-letni robotnik Bronisław Dudek, zamieszkały przy ul. Wroniej w Sosnowcu.

Dudek był w stanie podchmielonym i przechodząc ulicą został pchnięty nożem w pierś przez nieznanego bliżej osobnika.

W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa Dudek pokłuty został na tle osobistych nieporozumień.

Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenie.

Zjazd wójtów i sekretarzy gminnych pow. zawierkiego

Pod przewodnictwem wicestarosty p. Fr. Langerta w sali posiedzeń sejmiku odbył się zjazd wszystkich wójtów i sekretarzy gminnych powiatu zawierkiego. Na zjeździe tym omawiane były sprawy ogólne i administracyjne, dotyczące gospodarki samorządu gminnego, oraz gospodarki administracji państwowej. Pierwszym punktem obrad były sprawy wojskowe w zakresie prac PKU., które omówił zastępca komendanta PKU i garnizonu kpt. Wojna. Sprawy dotyczące wszelkiego rodzaju podatków i danin państwowych zreferował p. Babak, zastępca naczelnika urzędu skarbowego w Zawierciu. W tym dziale duże zainteresowanie wywołała sprawa klasyfikacji gruntów, od czego w dużej mierze zależy jest wymiar podatków gruntowych.

Szereg spraw, dotyczących państwowej gospodarki w zakresie władzy starostwa omówili referenci starostwa

mgr. Stefan Blach i p. Budzyński. Stosunkowo duża ilość czasu poświęcono sprawom komunalnej kasy oszczędności, szczególnie zaś kwestji ścisłego współdziałania zarządów gmin z komunalną kasą oszczędności przy zawieraniu układów konwersyjnych na państwowy bank akceptacyjny. Sprawy te zreferowane zostały przez dyr. KKO p. L. Masłowskiego.

Plan robót drogowych na drogach gminnych omówił p. Solana, kierownik wydziału drogowego. W końcu cały szereg spraw samorządowych, dotyczących nowootwartego ośrodka zdrowia, ambulatorjum weterynaryjnego, planowej gospodarki w przedszkolach i wiele innych omówił mgr. Stanisław Malanowicz, sekretarz wydziału powiatowego, który jednocześnie wyzerpująco omówił sprawy dożywiania dzieci w wieku szkolnym z terenu powiatu zawierkiego.

Trzej chłopcy porwani zostali przez cyganów? Policja prowadzi śledztwo

W dniu 18 września br. w godzinach rannych w Zduńskiej Woli, woj. łódzkiego zginęło równocześnie 3-ch chłopców, a mianowicie: Jan Marciniak, Kazimierz Górski i Marjan Skotnicki.

Chłopcy byli nierozłącznymi towarzyszami zabaw, wyszli z domów rodzicielskich kilka minut po godz. 8 rano, absolutnie bez żadnego przygotowania w drogę, nie mieli czapek i kompletnej bielizny. Nie zabrali również z sobą pieniędzy ani innych środków, któreby pomogły im swobodnie poruszać się wśród obcych ludzi lub na innym terenie.

O tej chwili wszelki ślad po chłopcach zaginął.

Dodać należy, że wszyscy trzej chłopcy nie zdradzali złych instynktów ani anormalności. Tajemnicze zaginięcie nastąpiło w biały dzień i w luźnej dzielnicy w Zduńskiej Woli.

Zachodzi przypuszczenie, że chłopcy zostali porwani przez bandę cyganów, lub jakichś włóczęgów.

Osoby, któreby mogły udzielić jakichś wiadomości w sprawie zaginionych chłopców proszone są o zawiado-

mienie wydziału śledczego P. P. w Sosnowcu, ul. 3 maja nr. 3.

Rysopisy zaginionych chłopców są następujące:

JAN MARCINIAK, syn Matusza (szewca) i Leokadii z Witulskich, ur. 25.5.1927 r., zam. w Zduńskiej Woli — Kościelna 11, wzrost 120—125 cm., szczupła budowa ciała, twarz okrągła, blada, po lewej stronie twarzy blizna od kąta oka w kierunku dolnym, na policzkach piegi, punkty rudawe, oczy ci. niebieskie, włosy koloru szatyn jasnawy. Marciniak narzekał często na ból żołądka i głowy, przepadał za chlebem i kluskami.

KAZIMIERZ GÓRSKI, syn Czesława (stolarza) i Marji z Golaszowskich, ur. 8.1.1927 r., zam. w Zduńskiej Woli — Kościelna 12, wzrost 122—127 cm., szczupła budowa ciała, miernie odżywiony, twarz okrągła blada, oczy niebieskie, włosy blond rzadkie na głowie z prawej strony w pobliżu kości ciemieniowej blizna od uderzenia dnugości 3 do 4 cm.

MARJAN SKOTNICKI, używający imienia Marek, syn Franciszka (rzeźnika) i Heleny z Kaczmarków, ur. 8.9.1927 r. w Zduńskiej Woli i tamże zamieszkały przy ul. Kościelnej 13, wzrost 125—130 cm., szczupły, twarz pociągła, cera zdrowa, oczy ciemne, włosy blond rzadkie

Z POSIEDZENIA NACZELNIKÓW REJONÓWYCH W SOSNOWCU.

W remizie straży fabr. Dietel w Sosnowcu pod przewodnictwem p. E. Wintera odbyło się posiedzenie naczelnictwa rejonu Sosnowice przy udziale powiatowego inspektora pożarniczego.

Na posiedzeniu omówiono szereg spraw dotyczących organizacji pracy, kontroli i instrukcji.

Następnie p. Remer przedłożył projekt planu prac i działalności nad podniesieniem poziomu wyszkolenia wśród oficerów straży pożarnych, przedkładając zarazem krótkie sprawozdanie, odzwierciedlające sytuację obecnie w strażach. Po ożywionej dyskusji dokonano prowizorycznego podziału prac i tak: p. Winterowi powierzono działalność władz rejonu, p. Langemu — organizację rejonu, p. Roszkowskiemu — organizację straży pożarnych, p. Zajdlerowi — wyszkolenie straży pożarnych, p. Stawiarzowi — sprzęt, ekwipunek i narzędzia techniczne w strażach pożarnych, p. Iskrze — żeńskie służby samarytańskie - pożarnicze, p. Remerowi — prace pw. i wł., p. Knefelowi — wychowanie obywatelskie i oświatowe, p. Banasikowi — akcja zapobiegawcza, p. Lisowi — akcja powodziowa i referat prasowy.

Omówienie prac w szczególności nastąpiło na najbliższym posiedzeniu wszystkich naczelników straży pożarnych z terenu miasta Sosnowca. Obrady zakończono ustaleniem obsady kursu ratowniczego II kategorii oraz komisji egzaminacyjnej pierwszego stopnia wyszkolenia strażackiego na dzień 15 bm.

Egzaminy odbywać się będą w lokalu fabr. Dietla.

KLUB MŁODZIEŻY IM. MARSZ. PIŁ- SUDSKIEGO NA PIASKACH ROZPO- CZAŁ SWĄ DZIAŁALNOŚĆ.

Klub młodzieży im. marsz. Piłsudskiego włącznie z organizacją młodzieży pracującej na Piaskach po dłuższej przerwie rozpoczęły swą działalność. Do wspólnej pracy tych organizacji przystąpiło również żeńskie miejscowe ognisko.

W skład zarządu zostali wybrani pp.: W. Chlach — kierownik, Wł. Biernacki — gospodarz, Piasiek — referent biurowy, B. Szczeniński — refer. kulturalno - oświatowy, H. Czyżewski — ref. sportowy i Cz. Panek

Referat na temat: Organizacja i jej zadania — wygłosił p. Wł. Biernacki. Po dyskusji powołano do życia komitet, który ma na celu kontynuować pracę podjętą przez O. M. P. Na czele tego komitetu stanął p. S. Buchacz.

Dnia 13 bm. o godz. 7 wiecz. w lokalu własnym wygłosił referat p. Twardy na temat: Polityka państw kolonialnych

DO SPOŁECZEŃSTWA

GMINY NIWKA.

Z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia, gminny podkomitet funduszu pracy w Nivce zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa o łaskawie składanie dobrowolnych datków w postaci gotówki, jak również artykułów spożywczych i używanej odzieży, obuwia i bielizny używanych, a nadających się jeszcze do użytku.

Znając zrozumienie i ofiarność społeczeństwa, które w czasie długotrwałego kryzysu nie szczędziło i nie szczędzi ofiar na ten cel i tym razem pospieszy z pomocą najbardziej potrzebnej warstwie społeczeństwa niwkiego.

Zebrań datki w gotówce i w naturze, gminny podkomitet funduszu pracy w Nivce rozdzieli pomiędzy najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy Nivka w dniu 22 bm., ażeby chociaż trochę radości wnieść w serca tych, którzy dotknięci nędzą i biedą nie będą mogli na czas uroczystego Święta Bożego Narodzenia pozwolić sobie na zakupienie najbardziej potrzebnych artykułów pierwszej potrzeby.

Składanie ofiar w gotówce i w naturze przyjmuje zarząd gminnego podkomitetu funduszu pracy w godzinach od 8 do 15-ej i od 18 do 20-ej w kancelarii zarządu gminnego w Nivce.

Przewodniczący gminnego podkomitetu funduszu pracy w Nivce

FR. TRZMIEL.

— Lektorjum powszechne w Sosnowcu. Jutro odbędzie się w lokalu przy ul. Warszawskiej 22 odczyt aktualny pt. „Abisynja, kraj i kultura“. Odczyt wygłosi prof. Stefan Piotrowski. Wstęp dla starszych i młodzieży bezpłatny. Początek punktualnie o godz. 7 wieczorem.

DZIWNY PIES

Na ławce siedział pan Samuel Natanson i czytał z zainteresowaniem gazetę. Piesek zaś jego, spoczywający u nóg swego pana, przyglądał się uważnie siedzącemu obok Chilowi Pokrzywie.

Widocznie jakiś szczegół w postaci pana Chila zdenerwował nagle pieska, gdyż zerwał się na równe nogi i szczeekał:

— Hau! Hau!

Pan Pokrzywka poczuł się nieswojo.

— Panie — mruknął, tracąc z czytania pana Natansona. — Ten pański piesek to zaczynał szczeekać.

— A co on ma robić — wzruszył ramionami pan Natanson. — Deklamować? Niech sobie szczeeka na zdrowie.

Pies, jakby tylko czekał na tę zachętę zaczął ujadąć ze zdwojoną energią.

— Pan słyszysz i co się tu dzieje? — szepnął pan Pokrzywka, lykając nerwowo ślinę. — On się porządnie rozłożył. Ten pański pies. Uspokój no go pan troszeczkę, z powodu ja czuję, że on mnie z tego szczeekania zaraz ugryzie w nogie.

— Odrąza widać, jaki głupi pan jesteś! — rzekł pogardliwie pan Natanson. — Co się pan boisz??? Potrzebujesz pan wiedzieć, że pies, który szczeeka, nie gryzie.

— To wytłumacz pan to swojego psa.

— Nie potrzebuję go tłumaczyć, z powodu on nie jest tak głupi, jak pan. On sam rozumie.

Powyższy argument do reszty rozproszył wątpliwości pana Pokrzywki. Przymknął więc powieki i oddał się błogim rozmyśleniom, a gdy poczuł na nodze zęby natarszego psa, sądził, że to złudzenie.

Nie wierzył też własnym oczom, gdy ujrzał spodnie swe w strzępach i dopiero przechodzący posterunkowy zwrócił mu uwagę na istotny stan rzeczy.

Rezultatem tej przygody była rozprawa w sądzie starościńskim, na której właściciel psa stanął w charakterze oskarżonego.

Daremnie tłumaczył się pan Natanson, że pies, który szczeeka, nie gryzie. Podarło spodnie, leżące na stole sędziowskim, były dostatecznym dowodem, iż reguła powyższa ma swoje wyjątki.

Wyrok opiewał na 15 złotych grzywny. Pan Natanson skłonił się grzechnie, zapłacił karę na miejscu i spytał na odchodnym pana sędziego, czy nie wie przypadkiem gdzie można dostać ekazyjnie tani i debry kaganiec.

Z życia związku strzeleckiego pow. zawierckiego

Ogólny w sali posiedzeń wydziału powiatowego odbyła się odprawa prezesów i referentów wychowania obywatelskiego związku strzeleckiego powiatu zawierckiego. Odprawie przewodniczył wiceprezes powiatowego zarządu Z. S. p. S. Malanowicz, sekretarzem p. Mikulski. Ponadto w prezydium zasiadli pp. T. Wardejn-Zagórski, starosta powiatu zawierckiego i komendant powiatu Z. S. p. L. Świdorski.

Porządek dzienny obejmował cały szereg spraw, dotyczących działalności związku strzeleckiego na terenie powiatu zawierckiego. W odprawie tej wzięli również udział: członek zarządu podokręgu Śląsk, p. Lengas, referent wychowania obywatelskiego, oraz p. Lasota, instruktor oświaty pozaszkolnej.

Sprawozdania z działalności oddziałów poszczególnych oddziałów Z. S. zdali ich prezesi. Sprawozdania te obejmowały cały szereg wyzerpujących informacji, dotyczących stanu finansowego oddziałów oraz gospodarki finansowo-gospodarczej. Jak wynika ze złożonych sprawozdań jednym z największych oddziałów Z. S. jest oddział zawiercki, na czele którego od 2 lat stoi p. Józef Czarnota, sekretarz zarządu miejskiego. Oddział ten posiada własną świetlicę biblioteczną, umundurowanie oraz potrzebna ilość sprzętu PW. i WF. Oddział

ten liczy około 150 członków wspierających 50 członków ćwiczących i 50 orłów. Poza tem pod każdym względem niezłe przedstawia się oddziały Z. S. w Siewierzu, Porcibie i Wartach. W oddziałach pozostałych, mimo niedzy panującej na wsi, praca również wykazuje należyte wyniki. Ludność wiejska do poczynań strzelecko odnosi się z należytem zrozumieniem. Wszystkim oddziałom wiejskim daje się we znaki brak własnych świetlic. Cały szereg oddziałów korzysta ze świetlic straży pożarnej, lub z sal szkół powszechnych. O budowie własnych świetlic w tej chwili żaden oddział pomyśleć nie może, nie pozwalają bowiem na to warunki materialne. Po złożeniu i wysłuchaniu sprawozdań prezesów, dłuższy referat wygłosił starosta p. Wardejn-Zagórski. W przeszło godzinny referacie referent scharakteryzował kwestię wychowania młodzieży w różnych organizacjach młodzieżowych, działających na terenie powiatu zawierckiego, porównując ją z wychowaniem młodzieży w związku strzeleckim, gdzie młodzież wychowywana być musi na dobrych obywateli państwa.

Następnie zdawali sprawozdania wszyscy referenci wychowania obywatelskiego. Nakoniec referaty z dziedziny wychowania obywatelskiego wygłosili: powiatowy referent wychowania obywatelskiego Z. S.

Z Zawiercia

(z) Drobny pożar. W posesji Szwarehana (Nowy Rynek) wybuchł onegdajszego wieczoru pożar, który strawił dach nad przybudówką. Zawdzięczać tylko należy szybkiej akcji ratowniczej, że pożar nie przybrał groźniejszych rozmiarów. Straty poniesione wskutek pożaru oblicza poszkodowany na sumę zł. 300.

(z) Kradzież. Onegdaj w godzinach popołudniowych z mieszkania p. Augusta Hartwiger (Piekarzka 12) nieznanymi sprawcy dokonali kradzieży 2 sztuczek płótna, zegarka i brzytwy. Wartość ogólna przedmiotów oblicza poszkodowany na sumę 120 zł. Sprawcy dostali się do mieszkania za pomocą dobranego klucza. W tym czasie p. Hartwiger bawił z żoną w mieście.

— 000 —

Z Olkusza

— Budżety gmin pow. olkuskiego na r. 1936-37. We wszystkich gminach wiejskich pow. olkuskiego odbywać się będą obecnie posiedzenia rad gminnych w obecności inspektora samorządu gmin, na których uchwalone będą budżety na r. 1936-37.

— Na dożywianie działwy w Olkuszu. Powiatowy komitet funduszu pracy w Olkuszu otrzymał dalsze wpłaty na akcję dożywiania działwy bezrobotnych od pp. inż. Bergströma z papierni „Kluze” 100 zł., Fr. Westena 50 zł., dyr. Łady, dyr. Weimera, prok. Grubera, prok. Pokornego i prok. Nyeza (wszyscy z fabr. Westena) po 25 zł. Na okres zimowy na ten sam cel opodatkowali się: pracownicy starostwa olkuskiego, samorządu powiatowego i pracownicy wszystkich gmin w powiecie oraz naczelnictwo w Pilicy (22 osoby). Dalsze ofiary i ofiarodawców będziemy ogłaszać w miarę deklaracji.

prof. Wojciech Lipowski, instruktor oświaty pozaszkolnej prof. Lasota z Sosnowca, oraz referent wychowania obywatelskiego z podokręgu Śląsk p. Lengas. Cały szereg różnych spraw organizacyjnych omówił wiceprezes powiatowego zarządu Z. S. mgr. S. Malanowicz. Nad temi sprawami toczyła się b. ożywiona dyskusja, w której zabierali głos prezesi i referenci wychowania obywatelskiego.

SPRAWIEDLIWOŚĆ ZWYCIĘŻA!

109. POWIEŚĆ.

— Aby nie umrzeć z głodu — w rzekła — trzeba co rychlej jakąś pracę znaleźć. I wyszedłszy ażeby pożywić się czemskółwiek, spostrzegła w ulicy sklep noszący na tablicy napis: „Gospoda piekarzów”.

Weszła tam bez wahania.

Od dnia w którym Lucjan Labroue odebrał list od Jerzego, powiadamiący go o skutku przedsięwziętych starań, a razem naznaczający mu dzień następnego miesiąca na spotkanie z Pawłem Harmant, młodzieniec odżył zupełnie. Pracując z zapałem, oczełiwał chwilę, w której zaopatrzone rekomendacją młodego adwokata, spotyka się z milionerem.

Przy powtórnym wiedzeniu się z Lucjanem, Jerzy opowiedział mu szczegóły swojej bytności u parcy Harmant, oraz przyrzeczoną pomoc z jej strony. Syn więc Juliana Labroue nie wątpił o pomyślnym skutku tej sprawy! Posłuszny zleceniu swego twarzysza, nie mówił nikomu o powzie-

tej nadziei z wyjątkiem Lucji jedy nie, nie wymieniając jej wszakże nazwiska właściciela zakładów, w których miał znaleźć zapewniające sobie dobrobyt zajęcie. Lucja nie badała go weale w tym względzie. Wystarczało jej spełnienie danego przyrzeczenia przez Jerzego Darier, które miało przyspieszyć upragnioną chwilę zaślubin obojga zakochanych. Widząc narzeczonego swobodnym, wesolym, odzyskała wrodzoną swą żywość i achę do pracy.

W obecnej chwili widzimy dziewczę wykończające nierwszą część roboty powierzonej sobie przez panią Augustę.

Suknię gotową prawie zupełnie upina ona kwiatami, aby oszczędzić, o ile harmonijnie ta całość przedstawiać się będzie; co ukończywszy rozpostarła kawał białego muslinu, opiewszy nim suknię delikatnie, aby się nie pogniotła.

Była dziewiąta rano. — Trzeba zjeść prędko śniadanie — wyrzekła — inaczej bowiem mogłabym zostać bez posiłku dzień cały. Przymierzanie potrwa długo zapewne,

amerykanke tę bowiem trudno zadowolić, jak mówiła pani Augusta, o bok czego będę musiała szukać gazety i atlasu, których mi zabrakło, i pokazać całość mojej zwierzchnieści.

To mówiąc rozpalila maszynkę by odgrzać sobie na niej resztki wczorajszego obiadu.

— Ach! — zawołała nagle — otóż nie mam chleba, roznosicielka nie przyniosła mi go dziś, być może pozostała dla mnie u odźwiernej, zejść na dół potrzeba...

I nakrywszy stolik serwetką, postawiła na nim karafkę z wodą, pół lutełki wina i pudełko sardynek.

— Szkoda, że Lucjan wyszedł — dodała z uśmiechem — zaprosiłabym go na śniadanie. Następnie poprawiwszy ogień w maszynce, szybko jak gazela zbiegła z szóstego piętra do odźwiernej.

— Czy roznosicielka nie zostawiła u pani dla mnie chleba? — spytała.

— Nie panno Lucjo. Tak dla pan, jak i dla mnie nie przyniosła dziś weale. Nieład jak widzę panuje w piekarni. Nie podobna nadal liczyć nam na nich, zmniejszają wciąż roznosicielki i stąd nieporządek się wkłada.

— Ach! to niezdolne w rzeczy samej — zawołała dziewczę — nigdy i am na czas nie dostarczają, a mnie tak pilno, mam odnieść robotę, chętnie bym jaknajprędzej spożyła śniadanie i biegnąć.

— Kupiłam sobie funt chleba na przeciwko w piekarni — wyrzekła ko-

bieta. — mogę pani kawałek udzielić jeżeli zechcesz?

— Przyjmę z wdzięcznością — rzekła Lucja.

Odźwierna otworzyła szafkę, a wydostawszy chleb odkroiła kawałek, podając go szwaczce.

Jednocześnie wysoka, szczupła i brzydka dziewczyna zastukała do drzwi stancyjki odźwiernej, trzymając w koszyku kilka bochenków chleba.

— Otóż roznosicielka! — zawołała Lucja — patrz pani, znów nowa...

I pośpieszyła otworzyć.

— Ależ to nie do wytrzymania! — mówiła wychodząc ku przybyłej odźwierni — skończy się na tem, że całkiem chleba przysyłać nam nie będziecie. Innej pokażcie nam szukać nam wypadnie!

— Nie moja wina! — mruknęła z gniewem roznosicielka — zastępuję tę, którą wydalono wczoraj, nie znam jeszcze dobrze klienteli.

— Proszę o bochenek dwu funtowy — Lucja wyrzekła — i jeśli pani nadal roznosić będziecie, to przychodź na górę do mego mieszkania. Płacę natychmiast przy odbiorze.

— Nie będę roznosiła nadal — odpowiedziała kobieta — mam inne zajęcie. Właścicielka szuka nowej roznosicielki.

— Piękna nadzieja! — mruknęła odźwierna — przez kilka dni zatem do południa na chleb czekać będziemy.

6. c. n.

Premiera w teatrze

„Cudzik i S-ka”

Komedja w 3 akt. Stefana Kiedrzyńskiego.
Reżyserował Tadeusz Krotko.

Stefan Kiedrzyński, jeden z najgłośniejszych współczesnych komedjopisarzy polskich, wypełnia swoją twórczością dotkliwą lukę w repertuarze naszych teatrów: sztuki jego nie należą wprawdzie do „wielkiego repertuaru”, ale należą do „repertuaru żelaznego”, są zawsze „kasowe” i podobają się publiczności.

Podobają się, bo trzymają widza w napięciu, bawią go i są sceniczne.

Tych cennych zalet nie jest pozbawiona także grana ostatnio przez teatr sosnowiecki komedja Kiedrzyńskiego pt. „Cudzik i S-ka”.

Lekka ta i dowcipna sztuka przedstawia tarapaty finansowe i małżeńskie pana Cudzika, współwłaściciela starej firmy „Cudzik i S-ka”.

Pan Cudzik, znalazłszy się w ciężkiej sytuacji, przyjął do firmy współnika, Zarlockiego. Zarlocki, spryciarz, kłobocznik i „kanciarz”, zrujnował go i odebrał mu żonę. Cudzik nie widząc wyjścia z tarapatów zbankrutował jako kupiec i mąż, stracił energię i chęć do życia. Gdyby nie siostrzyczka, panna Kazia, biedna, zbankrutowana kupiec zeszedłaby na dziady. Panna Kazia natchnęła go wiarą w życie i zdemuśkowawszy oszusta Zarlockiego, przyczyniła się do tego, że Cudzik odzyskał majątek. Odzyskawszy majątek, odzyskał Cudzik i żonę, która w międzyczasie porzuciła Zarlockiego. Zlikwidowana firma Cudzika znów „prosperuje”, a widz wychodzi z teatru zadowolony. Do tego, że widz jest zadowolony, oprócz autora przyczyniają się w znacznej mierze aktorzy, którzy bardzo ładnie zagrali sztukę Kiedrzyńskiego, nie nastrożającą zresztą specjalnych trudności. Tytułową rolę Cudzika zagrał bardzo dobrze p. E. Fertner, zyskując sobie tym drugim już występem na deskach naszego teatru sympatię zagłębiowskiej publiczności. Również dobrze postąpił „kanciarz” Zarlockiego odtworzył p. Iwański. Niewdzięczna, zdaje się dla siebie rolę Sybilla, żony Zarlockiego, grała p. Grzymałanka. P. Golczewski, jako zdeklasowany inteligent, emigrant rosyjski Bułatin, miał kilka ładnych momentów. Wdzięcznie i ładnie rolę ekspedjentki Kazi zagrała p. Kurasińska. Pozostałe role dobrze zagrali pp.: Rupałka, Arciszewska, Królikowska, Krotka, Łuczowski i Sawicki.

Sztuka była starannie wyreżyserowana przez p. Krotkiego, dekoracje dyr. Goławskiego, jak zwykle, utrzymane w miłym tonie.

—000—

Czy czeka nas ostra czy łagodna zima?

Przepowiedni w tym kierunku nie brak nigdy — także i ten rok nie stanowi pod tym względem wyjątku.

Na wybrzeżu polskiem pojawiło się w tym roku podobno nadzwyczaj szybko i gromadnie północne ptaństwo morskie — starzy i doświadczeni kaszubi upatrują w tem pewną zapowiedź ostrej i długotrwałej zimy. Czy ta przepowiednia oparta na wierzeniach ludowych sprawdzi się — niewiadomo z całą pewnością jednak powitali ją z radością narciarze i cała rzesza amatorów sportów zimowych. W każdym razie czy wypadnie tak czy owak powinniśmy skórę naszą przygotować odpowiednio i zabezpieczyć z awansu przed ujemnymi wpływami chłódów zimowych, szarug i mrozu. Nie wystarczy dbać tylko latem o swą cerę, by móc się poszczepić po powrocie z wywczasów letnich modnym sportowo - ogorzalym wyglądem. Jeśli nie chcemy, aby dobroczynne skutki letniej kuraacji, wywczasów, plażowań na słońcu i powietrzu poszły na marne, należy jesienią i zimą tem troskliwiej kontynuować racjonalną pielęgnację skóry i ciała. Odrobina NIVEI zawierającej Euceryt, warta codziennie w skórę chroni przed spierzchnięciem, zaczerwienieniem, czyni skórę aksamitno - gładką i dostatecznie odporną.

Racjonalna pielęgnacja skóry to grunt — wiedza już dzisiaj o tem dobrze nietylko sportowcy.

SKŁADAJĄCIE OFIARY NA NACZELNY KOMITET UCZCZENIA PAMIĘCI MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
konto PKO. 1313.

ZWIERZĘTA-SIEROTY

Jak się niemi opiekują ludzie?

Bezbronne małe stworzenie, pozbawione opieki macierzyńskiej, rzucone na pastwę losu, wzbudza litość każdego człowieka, który posiada chociaż odrobinę serca. Widok opuszczonych sierot po zdechłej suczce lub kocce, powoduje zawsze zajęcie się niemi i niejednokrotnie ludzie uważają sobie poniekąd za punkt honoru dać opiekę tym bezbronnym stworzeniom i utrzymać je przy życiu.

Zdarza się co prawda i tak, że indywidua, pozbawione co najmniej tego nawet uczucia litości, pastwią się nad biednymi stworzeniami i pozwalają często, aby ślepe psy lub kociaki stawały się ofiarą okrutnych zabaw niesfornych dzieci.

Ludzie,

którzy przechodzą mimo tego spokoju i bez reagowania, dają świadectwo swojej niskiej kultury, bowiem człowiek o wysokiej kulturze znajduje zawsze iskrę litości. Przykładem tego dał przed laty Poverillo, święty biedaczyna z Asyżu, który był opiekunem i przyjacielem zwierząt.

Dziś, w krajach o wysokim stopniu kultury, istnieje cały szereg towarzystw miłośników zwierząt, przed okrucieństwem

ludzkim. Towarzystwa i ligi przyjaciół zwierząt rozpaczają swoją opiekę i tworzą organizację międzynarodową. Istnieje też poza tem specjalna prasa i literatura poświęcona zwierzętom. Wśród artykułów na ten temat najciekawsze są może te, które pisali ludzie, poświęcający się z zamiłowaniem hodowaniu zwierząt dzikich w warunkach możliwie jaknajlepszych. Szczególnie interesujące są relacje o wychowaniu osierociąlmaleństw.

Między in. więc pewien szkot napisał bardzo ciekawy artykuł o koscie, którego znalazł w lesie i wychował.

Ptaszek był jeszcze ślepy i pozbawiony upierzenia. Umieścił go w ciepłym gniazdku i karmił mlekiem i wodą wpuszczanemi do dzióbka za pomocą kropielniczką. Ptaszek zgłodniał i przyjmował podawane w ten sposób pożywienie, a później, jak się okazało, zaczął nawet zdradzać różne gusta i kaprysy i stanowczo przekładał np. mleko słodsze nad mleko zwykłe. Poza tem specjalną uwagę trzeba było zwracać w okresie porostania ptaszka w piórka. Małeństwo powinno być być utrzymywane w cieple, ale niemożliwością było aplikowanie mu ką-

pieli słonecznych, które są szkodliwe i źle działają na cienką skórę pisklęcia. Wobec tego, szkot trzymał ptaszka w cieniu, ale zato w pokoju silnie ogrzanym.

Niemniej ciekawe są relacje o wychowaniu małego lwiatka. Ta sierota po lwicy, która zakończyła swój żywot przy wydawaniu na świat potomstwa, była naprawdę trudna. Małeństwo nie chciało przyjmować żadnego posiłku z ludzkiej ręki, która posiadała wyczuwany instynktownie wrogi zapach. Wobec tego trzeba było, aby opiekunowie, dając mleko w butelce ze smoczkiem stawiali ją na jakiś czas przedtem w klatce lwicy, tak aby przeszła zapachem lwów. Potem jednak małe lwiatko tak się przyzwyczaiło do ludzkiej opieki, że kiedy miało już dwa miesiące, samo przynosiło w pyszczku swoją miszkę prosząc o mleko, niczem tresowany piesek.

Podobne dodatnie wyniki dały próby wychowania osierociąlmalepek,

które przywiązywały się do swoich opiekunów wprost nieprawdopodobnie. Doświadczenia z ocelotami wykazały to samo.

Ale najzabawniejsze było może wychowanie małej fokki, która znalazła się w pobliżu Santa Barbara (Kalifornia) niejaka Elsie Moore. Trzeba trafić, że zablakala się w tamtej stronie gromada fok, wśród których były i foczki dzieci. Najslabsze widać z nich nie mogło nadażyć za płynącą szybko gromadą i mimo rozpaczliwych wysiłków pozostało w tyle. Foki przerażone widokiem ludzi zniknęły szybko, a biadaństwo zostało bezradne wśród fal oceanu. Wtedy to uroczą amerykańką oblagawszy rybaków, aby pomogli jej wyratować foczkę, postanowiła wychować je. Było to jeszcze małe stworzenie, niewiele większe od foksterjera, pokryte zbyt luźno fałdującą się skórą. Początko okazało się dziwnie mądre i obojętne i odrzucało zaczęło zdradzać poważny apetyt.

Wobec tego, panna Moore zajęła się intensywnym odżywianiem małej fokki. Karmiła ją osłem mlekiem, podawała im w butelce ze smoczkiem. Foka tak pokochała swoją opiekunkę, że potem ilekroć razy była głodna, pakowała jej się bez ceremonji na kolana i przymykając oczy, otwierała pyszczek, oczekując kąskiem muszli się skończyć, gdyż początko wyrosło na wielką fokę, bardzo mądre i przwiązaną do swej pani, a ciele mleko, którym karmiono zwierzę, trzeba było potem zastąpić rybami.

Amerykanie ubezpieczają się od... bliźniąt

Premja asekuracyjna na wypadek utraty sztucznych zębów... — Armja statystyków i matematyków na usługach tow. asekuracyjnych

Pewnego popołudnia robotnicy jednej z większych nowojorskich wytwórni konfekcji porzucili w panice swą warsztat pracy i wybiegli na ulicę. Jak się okazało, banda szantażystów, chcąc nastraszyć właściciela przedsiębiorstwa, wrzuciła do wnętrza olbrzymiego składki bombę, która zamiast niebezpiecznego materiału wybuchowego, zawierała cuchnące substancje. Gryzący płyn zniszczył duże zapasy towaru. Właściciel ich nie poniósł jednak z tego tytułu żadnej straty, gdyż był ubezpieczony... od napadu bandyckiego.

W Ameryce można się ubezpieczyć od tysiąca możliwości. Jeżeli ktoś kupuje psa, może się asekurować od tego, że pies pogryzie któregoś z sąsiadów; towarzystwa mają polisy na wypadek złego stanu interesów, i ubezpieczają przez samolot dachu, pęknięcia opon samochodowych, a nawet na wypadek niepomyślnego dla osoby zainteresowanej wyniku wyborów...

Pewien Amerykanin ze stanu Teksas długo nie mógł sobie depasować odpowiedzialnej sztucznej szczęki. Gdy mu się to wreszcie udało, był tem tak zachwycony, że w te pędy pociął ubezpieczyć cudowną szczękę. W ciągu ostatniego roku 6 małżeństw nabyło polisy na wypadek... zbgacenia się ówczajkami.

Włościanie mogą się ubezpieczyć od złego urodzaju rodzice od porwania ich dzieci, a każdy Amerykanin może się zabezpieczyć od nieszczęśliwych wypadków, pod które podpada zarówno upadek z okna, jak i poślizgnięcie się na własnym sznurwadzie.

W jaki sposób towarzystwa asekuracyjne, które biorą na siebie ryzyko takiej niezliczonej ilości wypadków i przypadków życiowych, potrafią nie tylko sprostać wszystkim swym zobowiązaniom, ale jeszcze corocznie przybilansie notują zyski, których wysokość nie jest bynajmniej do pogardzenia?

Zanim towarzystwa te otwierają jakieś nowe działy ubezpieczeń zatrudniają w ich przedsiębiorstwach matematyków i statystyców, czynią na podstawie niezliczonej ilości materiałów i dokumentów najskrupulatniejsze obliczenia. Badania takie wykazały ponad wszelką wątpliwość, że lukratywna praca jest możliwa, albowiem wszystko w naszym życiu jest oparte na przypadku. Liczba urodzeń wśród bia-

łych na kuli ziemskiej wynosi przeciętnie 104 dziewczynki na 100 chłopców rocznie, dwojaczki przypadają na sto narodzin, trojaczki — na 700, czworo raczki na 370 tysięcy urodzeń. Są ludzie, którzy żyją do stu lat, inni znów umierają bardzo młodo, zawsze jednak przeciętny wiek człowieka jest ten sam.

Pewne kategorie wypadków są serzyjne, inne znów wydarzają się tylko co pewien okres czasu.

Wypadki procesowania się towarzystw amerykańskich ze swymi klientami są bardzo rzadkie. Businessmeni wiedzą, że są winni swemu prestiżowi. Lepiej wypłacić czasem pretensje, która nie jest w stu procentach uzasadniona, aniżeli narazić się na proces, który nawet w razie wyniku dla towarzystwa pomyślnego, może pociągnąć za sobą utratę wielu klientów.

A o tem, że magnatom asekuracyjnym nieźle się w Ameryce dzieje, świadczy potężny drapacz chmur, należący do towarzystwa „Agu table”.

Klub polski na wyspach Hawajskich

Rejsy statków pod polską banderą po dalekich morzach i oceanach posiadają olbrzymie znaczenie propagandowe nie tylko wobec zagranicy, lecz również dla naszej wielomiljonowej gromady rodaków, rozrzuconych po całym świecie. Ostatnio mamy znowa możliwość przekonać się o tem na realnym przykładzie.

Na odległych wyspach Hawajskich znanych nam z egzotycznych filmów i ze smętnych melodji, które przynosi ku nam moda, w tamtejszych oddziałach armji amerykańskiej odbywa służbę wojskową spora ilość Polaków.

Rekrutują się oni spośród naszego wychodźstwa za oceanem. Doniedawna życie ich nie posiadało żadnej łączności organizacyjnej w której, znalazłaby ta gromada Polaków jakiegokolwiek podtrzymanie ducha polskiego.

Aż oto w życiu ich zaszła wielka przemiana. Zawitała ku nim na dalekie Hawaje piękna biała fregata polskiego statku szkolnego „Dar Pomorza”, który przed paru miesiącami powrócił z rocznej wyprawy dookoła świata.

Na pokładzie tego statku — będącego jakby cząstką odległej Macierzy, zetknęli się ze sobą bliżej ci wszyscy Polacy których losy rzuciły na tamten krańiec świata.

I oto z tak małego — zdawałoby się — zdarzenia powstała piękna myśl zrzeczenia się naszych rodaków na Hawajach. Ostatnio myśl ta przybrała już realne kształty. W egzotycznym Honolulu powstał Klub Polski. Członkami tego Klubu zostali głównie polscy żołnierze z garnizonów w Honolulu i Pearl Harbour. Prezesem Klubu został wybrany p. Józef Emanuel Biela. Jednym z czynniejszych członków Zarządu jest m. in. profesor slawistyki na Uniwersytecie w Honolulu p. Dezel — Carr. Nie jest on wprawdzie Polakiem, lecz łącząc go z Polską licząc, serdeczne węzły przyjaźni. Przed trzema bowiem laty, w 1932 r. ukończył on studia na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Dzięki serdecznym węzłom przyjaźni, nawiązanym z załogą „Dar Pomorza”, Klub Polski w Honolulu otrzymał od oficerów tej fregaty piękny dar w postaci dużej frezylki książek, głównie z zakresu historii, literatury, sztuki, muzyki polskiej itp. czyli z tych dziedzin, które cieszą się największym zainteresowaniem Klubu. Ponadto przesłano do Klubu dwie polskie bandery zaofiarowane na ten cel przez jedną z firm bielskich.

ZE SPORTU

Gen. Olszyna-Wilczyński o pracach P.U.W.F.

Przedstawiciel polskiej agencji telegraficznej uzyskał wywiad u nowego dyrektora państwowego urzędu WF. i P.W., gen. Olszyna-Wilczyńskiego. Zapytany na wstępie czy reforma sportu będzie przez PUWF. nadal prowadzona, w jakich etapach i tempie — gen. Olszyna-Wilczyński oświadczył:

— Z chwilą uchwalenia nowego statutu ZPZS. reorganizacja w najwyższej komórce organizacyjnej sportu została dokonana. Reorganizacja zaczęła się od góry, ale celem jej jest dotrzeć tam, gdzie sport jest faktycznie uprawiany, tj. w klubach sportowych. Następny etap — to dostosowanie statutów poszczególnych związków sportowych i klubów do statutu ZPZS.

Zasady organizacyjne są właściwym zrębnym pracą. Ożywienie go i pomyślnie wyniki akcji zależą już od ludzi, posiadających wystarczającą szkołę w dziedzinie życia sportowego i zapal do pracy, a klubów staranny dobór powinien być specjalną troską związków i klubów.

— Czy 10 minutowe ćwiczenia fizyczne w fabrykach dla robotników będą utrzymywane nadal w dotychczasowej formie?

— W zasadzie tak. Co do formy musi ona być różnobarwna zależnie od charakteru środowiska pracy. Dążeniem PUWF. jest rozszerzenie zasięgu tych profilaktycznych niejakich ćwiczeń przez objęcie tą akcją również robotników. Chcąc jednak zagwarantować celowość tych ćwiczeń oprzeć na podstawach naukowych, PUWF. zwrócił

się do Rady Naukowej WF. z wnioskiem naukowego zbadania wartości tej akcji, zarówno dla kobiet jak i dla mężczyzn, oraz przystąpił do uruchomienia ośrodka doświadczalnego dla zespołów pracowni fabrycznych, gdzie zespół ćwiczący będzie poddany specjalnej obserwacji dla celów naukowych i porównany z zespołem odpoczywającym. Wyniki tego eksperymentu PUWF. złoży radzie naukowej do jej badań.

Dotychczasowa akcja 10 minutowych ćwiczeń dla robotników, będzie kontynuowana nadal w swych — życiem podyktowanych — formach, do czasu uzyskania wyników projektowanych badań.

— Czy dotychczasowa akcja PUWF. w zakresie obozów letnich i zimowych nie dozna zmian w 1936 r. ze względu na wysokie koszty olimpijskie.

— Koszty olimpijskie, wobec ustalenia zasady zastąpienia ilości zawodników ich wysokością jakością i niewielkiej odległości do Berlina, nie będą zbyt wysokie. Oczywiście, PUWF. będzie w tych kosztach parzył w miarę możliwości finansowych obok Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Akcja obozów letnich i zimowych ze względu na bezsporne już dzisiaj walory zdrowotno wychowawcze i znaczenie z punktu widzenia przydatności do działań w terenie, nie może doznać w żadnym wypadku uszczerbku. W nadchodzącym sezonie obozy będą organizowane ze szczególnym uwzględnieniem zapotrzebowania poszczególnych organizacji.

Polski komitet olimpijski wysłał „zgłoszenia zasadnicze” na olimpiadę

Na ostatnim posiedzeniu polskiego komitetu olimpijskiego pod przewodnictwem prezesa komitetu plk. Głabisza obradowano nad ostatnimi przygotowaniem do wyjazdu na igrzyska zimowe do Garmisch-Partenkirchen (6 — 16 lutego).

Ponieważ w dniu 12 bm. mija pierwszy termin zgłoszeń zasadniczych do igrzysk, z podaniem konkurencji, w których zamierzają wziąć udział, postanowiono przeto wysłać do komitetu organizacyjnego i-

grzysk zimowych zgłoszenia do następujących konkurencji: łyżwiarska jazda szybka, hokej lodowy, narciarski bieg zjazdowy, narciarski bieg sztafetowy 4x10 km., bieg narciarski 18 km., skoki narciarskie, kombinacja narciarska klasyczna (18 km. i skoki).

Nadto na zasadzie porozumienia z M. S. W. zgłoszono polską drużynę do patrolowego biegu narciarskiego ze strzelaniem.

berg, bijąc w finale mistrza Niemiec F. C. 04 Schalke 2:0 (0:0).

Zwycięzcy byli drużyną lepszą i wszelkie wysiłki dobrze zresztą grających zawodników F. C. 04 Schalke do zdobycia choćby honorowego punktu, spełzły na niczym. Pierwszą bramkę zdobył w dwie minuty po wznowieniu gry po przerwie Eitelger, drugi punkt uzyskał na kilka minut przed końcem Friedel.

ECHA DYSKWALIFIKACJI CZŁONKÓW WYDZIAŁU G. D.

Jak już donosiliśmy, zarząd okręgu kieleckiego zdyskwaliifikował dożywotnie 14 członków wydziału gier dyscypliny pp. Lorka, Stojczyka i Horzelskiego.

Zdyskwaliifikowani działacze sportowi odwołali się od orzeczenia okręgu do PZPN, a jednocześnie zapowiadają wywołanie zarządowi okręgu skargi sądownej o zniechęcenie.

DRUGI DZIEŃ OBRAD KOMITETU EUROPEJSKIEGO MIĘDZYKRAJOWEJ FEDERACJI LEKKOATLETYCZNEJ.

Onegdaj, w drugim dniu obrad międzynarodowej federacji lekkoatletycznej w Warszawie zastanawiano się nad ciekawym i obszernym projektem, wysuniętym przez delegata polskiego Misińskiego w sprawie ujednostajnienia programu i praktyki meczów międzypaństwowych. Projekt ten uznano za bardzo racjonalny, ale trudny do wprowadzenia, ponieważ większość państw forsuje zwykle na mecz szczególnie konkurencje, w których ich zawodnicy są najsilniejsi.

M. in. Finlandja domaga się zwykle biegu na 10 km. w programie, inne państwa forsują rzuty, inne skoki. Ostatecznie uchwalono przesłać projekt do Związków państwowych z prośbą o wypowiedzenie się. Po załatwieniu jeszcze kilku spraw o. brady zamknięto.

Następnie prezes polskiego zw. lekkoatletycznego inż. Znajdowski, podejmował gości obiadem w salonach klubu urzędników w pałacu Kronenberga.

SENSACYJNA PORAZKA MISTRZA NIEMIEC.

Nowofundowany przez Führera sportu niemieckiego v. Tschammer und Osten pałac dla najlepszej drużyny niemieckiej, zdobył zdecydowanie zespół I. F. C. Nürnberg.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”
Sosnowiec, Sienkiewicza 17 a
Ogłoszenia: 10 - 11 4 - 7 pp., w święta: 11-1
Wizyta 5 złotych.

DROBNE OGŁOSZENIA
w „Expresie Zagłębia”
mają zawsze niezawodny skutek.

POSADY I PRACE

MANICURZYSTKI pierwszorzędnej siły fachowej poszukuje od zaraz. Salon Laniger, Katowice, św. Jana 15.

FRYZJERSKI pracownik potrzebny na stałe zaraz. Sosnowiec, K. Żaliński, Piłsudskiego 35.

NOWOŚĆ!

Płytki do podgrzewania talerzy

Płytki te oddają zimną nieocenioną wprost usługę, gdyż talerze na nich postawione zagrzewają się szybko i potrawy podane na stół na tych talerzach nie stygną. Cena zł. 27.— na 10 rat miesięcznych

Elektrownia Okręgowa
w Zagłębiu Dąbrowskiem Sp. Akc.

KINO
ZAGŁĘBIE

Czy biała kobieta ma prawo kochać mężczyznę innej rasy? odpowie na to wielki dramat egzotyczny p. t.

Szanghaj

W rol. gł. **Charles Boyer** najwybitniejszy gwiazdor filmowy
Loretta Yong niezapomniana Berengaria z „Wypraw Krzyżowych”

Na dprogram: Najnowsze tygodniki Pata i Paramountu

KINO
Palace

Marta Eggerth

w operetce FR. LEHARA

DZIEWCZĘ Z BUDAPESZTU

KINO
EDEN

ROMANTYZM I CZAR! GROZA I STRACH! SMIECH I WESOLOŚĆ!

Wyspa Skarbów

Wallace Beery i Jackie Cooper, oczarują Was i porwą najpiękniejszą opowieścią, która wzruszy wszystkich młode serca od pięćdziesięciu lat.

NADPROGRAM: Tygodnik Pata

Początek seansów o 4.15, 6, 7.45, 9.30

KUPNO I SPRZEDAŻ

SPRZEDAM uniwersalną kombinowaną rewiniarkę grubościową, kielmaszynę stolarską, zmotoryzowaną, niemiecką mało używaną 600 mm. szerokości, 60 noży fasonowych, sztancę sprząsówkę. Wiadomość Express Sosnowiec.

SPRZEDAM lustro wenecko - frauenské bawione duże stojące, ramy niklowe, patfon, płyty, 3 warsztaty stolarskie, narzędzia. Dąbrowa, Wiejska 2, stolarnia

JEST do sprzedania restauracja w śródmieściu dobrze prosperująca, spowodu wyjazdu. Wiadomość „Expres Zagłębia”.

SZPRYCE do kielbas kupię okazynie. Sosnowiec, Staszycy 25. B. Szulc.

LOKALE

SKLEP z urządzeniem lub bez do odstąpienia w dobrym punkcie nadający się na skład wódek lub mleczarnię. Wiadomość w Expresie.

ZGUBIONE DOKUMENTY

WOJNOWSKI WŁADYSŁAW zgubił książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec

SZEWczyk MARJA zgubiła dowód kolejowy Nr. 48901, wydany przez dyrekcję kolei w Warszawie.

KAZIMIERZ OBNISKI zgubił dowód osobisty wydany przez magistrat Dąbrowy Górniczej, który unieważnia się.

MIECZYSLAW KRYCZEK zgubił portfel zawierający książeczkę wojskową z kartą mobilizacyjną wydaną przez 19 P. P. we Lwowie oraz różne dokumenty, które unię ważnia się.
ZGUBIONO kartę rzemieślniczą. Rusinek Mendla.

ROŻNE

POSIADAM zamożne partie dyskretne karjarze wszystko, za kojarzenie liczne pożyczkowania. Napisz skrzynka pocztowa Nr. 7 Będzin „Swat”.

HUMOR

ROZKOSZE ZIMOWE PANTOFLARZA!

Gdy małżonek — pantoflarz wybierze się z żoną na ślizgawkę...